

СТО ШЕСТДЕСЕТ И СЕДМО ЗАСЕДАНИЕ
София, сряда, 26 юни 1991 г.
(Открито в 14 ч. и 5 м.)

Председателствували: председателят Николай Тодоров
и заместник-председателят Иван Глушков
Секретар: Александър Стамболийски

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Докато продължава регистрацията, искам да ви съобщя, че двама депутати - представители на културния фронт, искат да вземат думата. Давам думата на единия от тях.

Има думата Вили Цанков.

ВИЛИ ЦАНКОВ: Уважаеми колеги, уважаеми господин председател! Васил Михайлов - моят колега, ще прочете едно обръщение, което е подписано от 40 депутати - наши колеги. (Реплика от залата: "Представление ли правите?")

ВАСИЛ МИХАЙЛОВ: Колеги, молим ви за две-три минути. Ние си въобразяваме, че имаме право на тези две-три минути, защото дейците на културата в това Велико Народно събрание толкова малко сме ви пречили да работите нормално, че мисля, че имаме право. (Единични ръкопляскания)

Освен това дължа да се извиня на оная част от слушателите, които очакват от този микрофон сензации, че такива няма да има. Но ми се иска след това обръщение да ми се обади поне един човек и да ми каже две думи, да ме пита какво мисля за културата, а не кой какъв член е. Защото членове има много и ще има, но култура няма да има (ръкопляскания), особено както чух от специалисти от министерството на финансите, че стремежът е да се замрази едва ли не българската култура за десет години. И ако стане така, след това ще се чудим на какъв език да си говорим.

СД/КП

71/1.

"Уважаеми колеги, на въпроса. Очаквахме дълго звездния миг, когато в парламента ще се заговори за онази сфера на живота, за която бихме могли да дадем скромните си усилия. Очаквахме дълги месеци да се заговори за съдбата на изкуството и културата. Уви, нито се заговори, нито има надежда това да стане. Животът на парламента е стеснен до политиката и икономиката, българският гражданин е непрекъснато облъчван с информация за икономически планове, дискусии, разсъждения и решения. Излиза едва ли не, че цялата нация до последния човек се готви за бизнесмени.

Политиката преминава като валяк през културата. Като главен феномен на времето политиката прониква във всички направления на духовния живот. Естествено, тя има това право. Когато нацията преживява изключително тежък период, привидно като че ли това се води на нивото на културата. Всъщност тя се изтласква далеч встрани ~~въ~~ обществения живот.

Изкуството може да поеме само определена доза политика, господа; театърът може да поеме един, най-много два политически спектакъла; киното може да направи ограничен брой такива филми; живописиста - няколко изложби, и т.н.

Културата има свой свят. Изкуството живее в независима сфера. Днес проявите на духовния живот потъват все повече в тъмна дупка. Нищо чуждо не може да проникне в изкуството, без да го вулгаризира и омърси. Симптомите на омърсяването също са налице - разраства се полуизкуство. А няма нищо по-лошо от полуистината за него.

Уважаеми колеги, със страх се питаме: когато отшуми Седмото Велико Народно събрание, каква ще бъде преценката за него от гледище на културата. Със страх си задаваме въпрос, дали няма да се каже: това бе единственото Народно събрание, което не направи нищо за културата, не се заговори никога за състоянието на духовния живот на нацията. Със страх се питаме дали вулгарно няма да бъде определено като най-некултурното Народно събрание.

Седмото Велико Народно събрание е пълно с грешници към съдбата на бъдните духовни ценности. И най-големи грешници сме ние - хората на изкуството и културата. С типичния за нас скептицизъм ние наблюдаваме боязливо как загиваха възможностите 71/2.

напомните за още един наш дълг.

Позволявам си да ви уверя, че ние ще направим всичко възможно да намерим парламентарно време, за да разгледаме и да поставим на законова основа и тези въпроси, по които вие толкова трогателно ни говорихте. Но нека да го направим съвместно, с общи усилия в най-близко бъдеще.

Моля ви се, дайте да продължим вече по дневния ред, да не откриваме дискусия по тоя въпрос.

ПЕТЪР ПЕРОН: Искам само една минута. Като споделям напълно казаното, бих призовал подписалите, изобщо дейците на културата да не обръщат това Народно събрание в Стена на плача, а ултимативно да поставят своите искания. Вие трябва да намерите време за тези искания в областта на културата. Така трябва да се постави въпросът. И без повече молене! (Ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Преминваме към точка

първа:

ВТОРО ЧЕТЕНЕ НА ПРОЕКТА ЗА КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

Има думата докладчикът по точка първа господин Любен Корнезов.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин председателю, уважаеми народни представители!

Текстът на глава десета е пред вас. Тя регламентира материята за изменение и допълнение на Конституцията и приемането на нова Конституция. По волята на народните представители идеята всички изменения и допълнения в Конституцията да стават от Велико Народно събрание бе изоставена и в този смисъл глава четвърта отпадна. Според нас предлаганата редакция е по-удачна и съобразена с перспективите на нашето развитие. Изходното положение, че Конституцията като основен закон трябва да има по-голяма стабилност и оттук - по утежнен ред за нейното изменение. Такава е и практиката на почти всички развити страни, които гарантират и една по-голяма стабилност в обществото и благоприятства за обективното развитие на процесите. И така - първо - измененията и допълненията в Конституцията могат да се извършват от Обикновеното Народно събрание с квалифицирано мнозинство. Това е единият изходен пункт. И, второ - Великото Народно събрание се свиква само за приемането на нова Конституция, изменение на територията и другите въпроси, споменати в чл. 6 от раздадения ви проект. По този начин идеята, около която сме се обединили всички, намира своя юридически израз. И с тези кратки бележки, господин председателю, позволете ми да докладват чл. 1 от глава десета "Изменение ВЙ/МТ

72.1

и допълнение на Конституцията и приемане на нова Конституция".
 И така: "чл. 1. Народното събрание може да изменя
 и допълва Конституцията по всички въпроси с изключение на тези,
 които са включени в правомощията на Великото Народно събрание".
 Сблъдажете, че в раздѣленія текстъ е посочено "във всички въп-
 роси, а трябва да бъде "по всички въпроси".

Искам още сега да отбележа, че Комисията за изработване
 проект за Конституция на България обсъди всички предложения, които
 бяха постъпили - не само писмените, но и устните - в чл. 1 няма
 предложения нито от редакционен характер, нито от друг и ако
 няма разисквания бихме могли да преминем към гласуване на загла-
 зието на глава десета и след това на чл. 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Корнажев поиска
 думата.

ПЕТЪР КОРНАЖЕВ: Господин председателю, госпожи и господа
 народни представители!

Аз нямам бележки по чл. 1. Искам да кажа няколко думи
 общо по тази глава десета. Всичко, което каза колегата Корнезов
 е така и го подкрепям. Искам да добавя само следното: като гласу-
 вае и ако гласувае и смятам, че днес ще гласувае тази глава
 десета по този начин, ние мисля, че окончателно ще затворим
 устата на хората, които мислят, че правим безсмъртна Конституция.
 Мисля, че ме разбирате добре. (Ръкопляскания от цялата зала) ще
 трябва да очакваме нова програма и нови лозунги, защото този
 лозунг ще отиде под миндера. (Ръкопляскания) И затова казвам още
 няколко думи и си сядам: това е изключително разумно разрешение
 на въпроса, защото ние наистина сме в преходен период и така
 трябва да бъде. Благодаря. (Ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата, господин
 Минчев.

ГЕОРГИ МИНЧЕВ: Уважаеми господин председател, дами
 и господа народни представители!

Господин Корнезов докладва, че са разгледани всички
 предложения, но аз в чл. 1 не виждам тенденция да е отразен
 смисъла на едно предложение, което аз и още един народен предста-
 вител - д-р Зънзов, направихме. Става дума да се приложи в чл.
 1 едно правило, което е залегнало в гръцката Конституция - за
 определен период от последното изменение, което се прави в Консти-
 72.2

туцията, да не се допуска друго изменение. В гръцката Конституция този срок е определен на 5 години. Горедолу в този смисъл ние направихме нашето предложение. Бих искал да чуя, господин Корнезов, какви са Вашите съображения, за да не се приели нещо подобно в чл. 1 на предлагания проект.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата, господин Карадимов.

РОСЕН КАРАДИМОВ: Аз имам едно процедурно предложение, без да съм категоричен в неговото настояване. Не знам дали от гледна точка на перфектността не е по-добре да започнем да гласуваме от чл. 5, като първо се прогласуват въпросите, които решава Великото Народно събрание, след това да се върнем към чл. 1, който казва: "Всички въпроси с изключение на тези, които са в правомощията на Великото Народно събрание". Някак си ми се струва, че по-процедурно е първо да гласуваме изключенията, а след това да минем към общата разпоредба.

Понеже господин Корнезов не ме чу, аз просто ще повтора. Мисля, дали не е по-целесъобразно първо да прогласуваме пълномощията на Великото Народно събрание и след това да се върнем към чл. 1, понеже той казва: "Има право да гласува всичко с изключение на правомощията, които има Великото Народно събрание".

РЕПЛИКА ОТ ЗАЛАТА: Но има и обратна логика!

РОСЕН КАРАДИМОВ: Както прецените, но според мен значение има, и то немалко. Представете си, че ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Чавдаров поиска думата.

САБРИ ХЮСЕИН: Благодаря, господин председател. За протокола – името ми е Сабри Хюсеин.

Уважаеми дами и господа, като гледам чл. 1 ми се струва, че към чл. 1 всъщност вместо точка 5 от чл. 6, която точка касае: "Решава въпросите за изменение на основните права и задължения на гражданите" ми се струва, че чрез манипулация се изключва от чл. 1. Съвсем накратко моите доводи и съображения: нима ние трябва да изчакаме досежно правата и задълженията на гражданите,
72.3

свикването на Велико Народно събрание. В никакъв случай не. Съгласно чл. 1 Обикновеното Народно събрание може да решава всякакви въпроси. Питам се аз защо Обикновеното Народно събрание да не може да се занимава с правата на човека, че правата на човека ^в всеки ден ...

РЕПЛИКИ ОТ ЗАЛАТА: Стига с тези приказки! Все едно и също! Не искам да ми казвате "колега"!

САБРИ ХЮСЕИН: Много се извинявам, колега. Аз ви търпя всички вас и вие ще ме изтърпите малко. Така, че Обикновеното Народно събрание трябва да се занимае с по правата и свободите на гражданите, а не Великото Народно събрание. Благодаря Ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Заповядайте, господин Обретенов.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз имам кратка реплика към колегата Чавдаров. Колега Чавдаров! Колегата е абсолютно прав. Понеже репликата се отнася за него, то моля да обърнете внимание.

Добре, след като той не ме чува ще кажа за вас, уважаеми дами и господа. Колегата Чавдаров, който в момента не слуша и много е зает, е прав. Действително Обикновеното Народно събрание с реда, предвиден в Конституцията и сега, в това изменение, трябва да се занимава с този проблем - за изменението на правата и свободите. Обаче неговите съмишленици от Движението за права и свободи - господин Бахнев и господин Дърмов, предложиха точно обратното. Наличието на т. 5 от чл. 5 се дължи именно на тяхната интервенция. Всъщност това не е разумно. Разумно е правата на човека да се разширяват и това да може да става по един по-облекчен ред, а именно - от Обикновеното Народно събрание. И затова аз предлагам всъщност т. 5 от чл. 5 да отпадне, както предлага и колегата Чавдаров. Нека това да остане в компетенциите на Обикновеното Народно събрание, когато приема изменението на Конституцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля ви за спокойствие. Реплика на реплика - не давам. Имате думата, господин Хубенов.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Поисках думата за процедурно изказване. Ние започнахме едно обсъждане по принцип на цялата глава, която според не е уместно. Всичките тези неща, които се казаха непосред-

ствено преди мен се отнасят към т. 5, 6 и т.н. Аз предлагам да обсъждаме текстовете един по един в тяхната последователност и едва тогава да се изтъкнат тези аргументи. Иначе се получава само объркване на народното представителство, да не говорим за нашите слушатели. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Искам да напомня така или иначе, че обсъждаме чл. 1 и нека да приключим много ви моля с общите изказвания по останалите членове. До този момент има ли още някой, който иска да вземе думата по чл. 1? Няма. Господин Корнезов, прочете текста, за да го гласуваме.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Позволете ми преди това да отговоря на господин Георги Минчев и господин Иван Зънзов, които действително са направили писмено предложение в смисъл, че Конституцията не може да бъде изменяна, променяна в срок от 5 години, респективно от срок от 2 години. (Председателят звъни и призовава към тишина.) А ако сте обърнали внимание, колеги, с това отговарям и на господин Росен Карадимов, от чл. 1 до чл. 4, включително се имат предвид правомощията на Обикновеното Народно събрание за изменение и допълнение на Конституцията. От следващите текстове - 5 и следващите се имат предвид правомощията на Великото Народно събрание и тези правомощия са дадени в чл. 6. Ние имаме предвид да поставим този въпрос от господата Минчев и Зънзов, респективно като текст на чл. 12 или в преходните правила, а да не бъде разискван още в чл. 1 и затова, господин председателю, предлагам да прочета чл. 1 така, както Комисията за изработване проект за Конституция на България в резултат на обсъжданията, които станаха тук, предлага и да я подложим на гласуване. И така: "Народното събрание може да изменя и допълва всички разпоредби от Конституцията с изключение на тези, предоставени като правомощия на Великото Народно събрание".

Преди това, господин председателю, моля да се гласува заглавието на глава десета: "Изменение и допълване на Конституцията. Приемане на нова Конституция". Моля да се гласува наименованието на глава десета.

72.5

и
в
с
р

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Гласуваме заглавието на глава десета. Моля, гласувайте!

От 253 ч гласували за 249, против 3, /въздържал се.

Продължава разглеждането на чл. 1.

3

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Чл.1. Народното събрание може да изменя и допълва всички разпоредби на Конституцията, с изключение на тези, предоставени в пълномощията на Великото Народно събрание."

Моля, господин председателю, да подложите на гласуване чл.1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Така, както е прочетен сега, с тези корекции, моля гласувайте член 1.

С 255 гласа за от 258 гласували, против - 2, въздържал се - 1, член първи се приема.

Член 2.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Чл.2. Ал.1. Правото на инициатива за изменение и допълнение на Конституцията принадлежи на 1/4 от народните представители и на президента.

Ал.2. Предложението се разглежда от Народното събрание не по-рано от един месец и не по-късно от три месеца от постъпването му."

Допуснатата е техническа грешка при напечатването. Алинея трета е всъщност чл.3. Това е друга материя. Техническа грешка при напечатването и моля да бъдем извинени.

Така че чл.2 има само алинея първа и алинея втора, които ви прочетох.

Комисията по изработване на проект за Конституция и днес я разглеждаме достигнахме до това становище. То беше единодушно подкрепено, разбира се, ако няма тук нови предложения, може да преминем към гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам предложения. Гласуваме двете алинеи на чл.2.

С 253 гласа за, при 257 гласували, против - 1, въздържали се - 3, член втори се приема.

Член 3.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Чл. 3. Народното събрание приема Закона за изменение и допълнение на Конституцията с мнозинство 2/3 от всички народни представители на три гласувания в различни дни."

Господин председател, в Конституционната комисия и днес включително имаше дискусия по този въпрос, има и направени

предложения мнозинството да не бъде 2/3, а се предлага 3/4. ^{повече} от членовете на Комисията за изработване на проект за Конституция при гласуването се обединихме около идеята, която ви е предложена в проекта, а именно 2/3 от всички народни представители. Но, разбира се, има и аргументи в тезата тази квота да бъде по-висока.

Това е докладът на Комисията по изработване на проект за Конституция. Ако има допълнително предложения или пък да се развият тезите, бихме могли да ги изслушаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Велко Вълканов.

ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Уважаеми колеги! Искам да кажа, че цялата тази промяна в проекта за Конституция на мен лично не ми харесва, но това в случая няма особено значение. Искам само да ви посоча какво всъщност става. Тази Конституция ние ще приемем с 267 гласа, а бъдещото изменение на Конституцията ще става със 160 гласа, с повече от 100 гласа по-малко. Дайте си сметка какво всъщност става.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Стоянов има думата.

СТОЯН СТОЯНОВ: Уважаеми дами и господа народни представители! Няма да ви отнемам излишно парламентарно време. Аз съм един от поддръжниците на тезата, че изменението на Конституцията трябва да става с мнозинство от 3/4. Само в едно изречение, тъй като господин Вълканов започна преди мен тази теза, искам да изразя становището си, че трите четвърти са една вече стабилна гаранция да не се правят прибързани изменения и правените изменения до голяма степен да бъдат плод на действителен парламентарен консенсус, който всички ние тук, в това Народно събрание, а надявам се и в бъдещите народни събрания, ще бъде търсен. Играта на цифрите, която всеки един от нас може сам да си я направи, се вижда, че предлаганият режим, двойствен режим...

ВЕЛИКО ВЕЛИКОВ (от място): Някъде има ли такъв режим?

СТОЯН СТОЯНОВ: Три четвърти това означава 180 народни представители, а 2/3 означава 160 народни представители.

При положение, че приемем чл.5 и 6 за режима на Велико Народно събрание, то измененията, изрично посочени в чл.6, ще се правят от не по-малко от 267 народни представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Петър Берон има думата.

ПЕТЪР БЕРОН: Колеги, аз заставам категорично зад 2/3. Тъй като не можем ние да оставим ^{една} незначителна, сравнително група, представляваща една партия с по-малка обществена тежест или една групировка, която е с по-малка обществена тежест, да бъде решаваща при такъв важен въпрос. Това ще бъде фактически един диктат на едно съвсем малко малцинство. Ние трябва наистина да дадем възможност възможност на 2/3 да изменят Конституцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Михайлов има думата.

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ: Уважаеми народни представители! Аз смятам, че след като решението на Великото Народно събрание трябва да бъде преразгледано при положение, че се създадат такива обстоятелства от Обикновеното Народно събрание, то трябва абсолютно да направи изменение в решенията на Великото Народно събрание само при едно по-голямо мнозинство.

Затова аз съм категоричен, че трябва да бъде с 3/4. (Откъслечни ръкопляскания) Това ще бъде справедливо и едно уважение към Великото Народно събрание. Великото Народно събрание е един народен кворум, който фактически е по-представителен от Обикновеното Народно събрание. И затова оспорването на решенията на Великото Народно събрание трябва да бъде с много по-голяма представителство от Обикновеното Народно събрание. Категорично поддържам 3/4.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Мочуров има думата.

АТАНАС МОЧУРОВ: Предлагам да спазваме правилника. Вече разбрахме, че има хора, които обичат много да се изказват. Нека да имат добрината да си слагат картите и да виждаме кой колко минути говори. (Ръкопляскания)

НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Стайков има думата.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Мисля, че при сегашната обстановка, в която живеем, и времето, което ни предстои да изживеем, при условия на преход и възможност за пораждаване на нестабилност от една или от друга страна, е по-добре да създадем една по-висока летва за промени в Конституцията. Защото именно Консти-

туцията трябва да бъде основополагащият камък за една обществена стабилност.

Ето защо смятам, че 3/4 е по-добре.

Тук няколко думи за това агресивно малцинство, за което стана дума. Въобще това малцинство е от 60 човека - от 240 на 180. То може да е много агресивно, но не е съвсем малцинство. Шестдесет човека е вече едно значително представителство.

Така че нещата все пак са по-сложни. И мисля, че действително 3/4 вече говори определено за постигането на един доста солиден обществен консенсус, т.е. приближаваме се към равнището на един обществен договор.

Затова мисля, че 3/4 е по-добър вариант.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Красен Станчев има думата за реплика.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Реплика на Петър Стайков от "Екогласност".

Три четвърти мнозинство за промяна на Конституцията, при положение, че не е трудно да се предвиди, че промените ще бъдат предимно по дребни въпроси, които в момента не могат да се предвидят и по-нататък ще се окажат пречка за демократизирането на нашето общество и за преминаването към нормална икономика, е прекалено голямо мнозинство. Това е равносилно на непроменяне на онези клаузи, които ще пречат. Това ще забави обществените процеси на движение към демокрация и към нормална икономика.

Затова аз настоявам нормалното мнозинство, квалифицирано от 2/3. Още повече, че това означава точно 180 гласа.

(ОБАЖДАТ СЕ: Сто и шестдесет гласа.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Павлов, имате думата.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Дами и господа, струва ми се, че тук ние стигнахме до подмяна на аргументацията. Тези 2/3 или 3/4 са не за да се взема решението по самото изменение на Конституцията, а да се сезира бъдещ орган, който да променя Конституцията. Така че...

ГЛАСОВЕ ОТ БСП: Не е вярно. Груба грешка.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Моля, чета: "Народното събрание приема Закона за изменение и допълнение на Конституцията с мнозинство от 2/3 от всички представители на три гласувания!" В кои случаи? Във всичките тези случаи, които не са упоменати в чл.5. И тогава какво? Ние говорим за два вида промени в Конституцията. Едните, които засягат основите на Конституцията, и там вече изискванията са по отношение на Велико Народно събрание и се връщаме в онзи кворум, каквито изискванията са и сега, а другата са за редакционни промени на Конституцията, които едва ли са обществени съображения от такова естество, че да доведат до национално несъгласие по начина, по който тук се изтъква.

В случая същественото е това, че едната четвърт е достатъчна, за да блокира всяка дейност на парламента. Вие просто забравяте тази малка подробност, че двете трети, които са въведени във всички конституции, с които аз съм се запознал, а те са тридесетина, това е исторически опит, който в края на краищата винаги се е опирал на ситуации, създадени в миналото, за да се утвърди нещо днес.

Моля ви, разбирам съображенията за несигурност, че единият път 267 души взимат решението минимум, а другият път 161. Но в края на краищата забравяте основното положение, че и при 400 души, и при 240 души съотношението на политическите сили остава в едно и също положение. Ако БКП сега има 52 на сто (гласове на възмущение в залата) и при 200 депутати е пак 52.

И във всички случаи партийното представителство остава същото. С други думи, ние трябва да мислим за онази партия, която с 25 на сто от гласовете, независимо колко са хората, е в състояние да блокира бъдещото развитие на една държава.

Така че, пак повтарям, върнете се в простата аритметика. Дали са 200 или 500 е без значение. Съотношението на политическите сили е винаги едно и също, изразено във вотове, а абсолютните цифри ще бъдат само пропорционални, нищо друго. (Ръкопляскания в знак да прекъсне изказването си)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Аврамов има думата.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Само един аргумент във връзка с двете трети. Има ли две трети, които желаят приемане на Конституцията, тези две трети могат да свикат Велико Народно събрание. Така че ще усложним процедурата. Две трети са достатъчни. Трябва да има връзка между Великото и обикновеното Народно събрание. Затова предлагам да гласуваме две трети.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата има господин Премянов.

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги. Виждаме, че спорът се върти около две мнения. Ние можахме да чуем различните аргументи в полза на едното и на другото, и на Конституционната комисия. Чухме сега и пред пленарното заседание. Аз имам процедурно предложение да решим с гласуване този въпрос.

Искам и реплика да допълня към господин Павлов. Вероятно БКП е партията, в която той е искал да членува, но тука няма такава партия. (Ръкопляскания от блока на БСП)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Обретенов, член на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Уважаеми дами и господа народни представители, както виждате тук различията не са по партии и цветове, а се касае до въпрос до логика и до разум. Аз поддържам предложението на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България. Защо? Защото при три четвърти преминаваме в друго качество. Какво имаме предвид? Една проста аритметична сметка ще ни даде ясна и нагледна картина. Двеста и четиридесет депутати ще има бъдещото Велико Народно събрание. Нормално отсъствуват 10 на сто, около 15-20 души ще отсъствуват. В такъв случай една групичка от 20 човека ще блокира винаги приемането на промени. Помислете по този въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Давам думата на господин Корнезов.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин председателю, аз ще изразя становището на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България, а след това явно ще трябва да бъде гласувано и едното, и другото становище.

ББ/ЛТ

74.1.

Становището на комисията е за две трети. Ако питате лично моето становище – то е също за две трети. Нека да бъдем не чак толкова недоверчиви към бъдещите народни представители, в тяхната политическа мъдрост.

Предлагам да гласуваме предложението на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България и ако то не бъде прието, да преминем към гласуване на предложението за трите четвърти.

Ако това, господин председателю, се приеме, да чета текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Преди това думата поиска господин Янаки Стоилов.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Става въпрос, че наистина трябва да реши спорния проблем. Аз мисля, че процедурно е по-подходящо да се тръгне от високата граница и ако тя не събере нужното мнозинство, тогава да се гласува другата точка. Защото част от тези, които са за три четвърти, биха били и за две трети, но обратното не е вярно. И тъй като самият въпрос беше дискуссионен, искам само да допълня нещо. Тези, които казват, че в следващото Народно събрание трябва да се правят евентуално промени по безспорни въпроси, ако въпросът е толкова безспорен, той винаги би могъл да събере три четвърти, ако става дума за отстраняване на евентуални противоречия или на други дребни въпроси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата поиска господин Гиньо Ганев.

ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Стоилов, да не променяме нещата инцидентно и ненужно. Ще се гласува първо предложението на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България, както е практиката досега. Другото са аргументи по същество.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Искам все пак да напомня, че би трябвало да гласуваме самия текст и да гласуваме отделно цифрите.

Установихте една практика, с която аз не бях съгласен. Това е отделен въпрос. Гласуваме предложението така, както е прочетено от Корнезов.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Член 3. Народното събрание приема Закона за изменение и допълнение на Конституцията с мнозинство 74.2.

ство две трети от всички народни представители на три гласувания в различни дни."

Господин председателю, моля да гласувате член 3 в тази му редакция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Гласувайте, господа! От общо гласували 267 народни представители 132 са гласували за, 73 против и 62 въздържали се. Не се приема предложението.

Да се гласува другото предложение.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Народното събрание приема Закона за изменение и допълнение на Конституцията с мнозинство три четвърти от всички народни представители на три гласувания в различни дни"

Господин председателю, моля да подложите на гласуване член 3 в този вариант.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, да се гласува член 3 в този вариант.

от общо гласували 272 народни представители 180 са за, 86-против, и 6 въздържали се.

При това положение има само едно решение: да върнем въпроса в Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България да търсят решение и споразумение.

Има думата господин Любен Корнезов.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Действително, господин председателю, най-правилно е отново комисията да се занимае с този въпрос. Уверен съм, че ще намерим формулата за излизане от тази "криза", защото толкова съществени въпроси решихме, този ли ще ни спре!

Член 4. "Законът за изменение и допълнение на Конституцията се подписва и обнародва от председателя на Народното събрание в „Държавен вестник“ в седемдневен срок от приемането му"

По този текст няма предложения. Ако господа народните представители имат тук да направят такива, моля да ги изслушаме и тогава да преминем към гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Няма. Моля пристъпете към гласуване на член 4.

от общо гласували 262 народни представители 261 са гласували за, ^{или} против и 1 въздържал се.

член 4 се приема.

74.3.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Член 5. Великото Народно събрание се състои от 400 народни представители, избрани по общия ред".

Това е становището на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България.

Има и други предложения и някои от членовете на комисията поддържат друг вариант, а именно: "Великото Народно събрание да се състои от 400 народни представители, от които 240 са народните представители от обикновеното Народно събрание и 160 народни представители, избрани по общия ред". Така се получава цифрата 400. Този въпрос беше разискват днес и отново днес, не само днес, болшинството от Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България смята, че Великото Народно събрание трябва да се състои от 400 народни представители, избрани по общия ред.

Моля, ако има други становища, тук да се направят предложения, да се разисква и тогава да преминем към гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата има госпожа Мариана Христова.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Колеги, в Конституционната комисия и сега съм поддръжник на втората теза - за Велико Народно събрание, съставено от 400 депутата, от които 240 - избрани по общия ред като обикновено Народно събрание и още 160 - избрани допълнително, пак по общия ред, във връзка с вече взето решение на обикновеното Народно събрание за съставяне на велико такова.

Какви са съображенията ми в тази насока? Ние приехме по принцип, че обикновеното Народно събрание у нас ще бъде постоянно действащ орган, т.е., при това положение народните представители ще имат определен мандат, в който в Народното събрание се осъществява законодателната дейност. Ако приемем варианта, който сега ни предлага Конституционната комисия, това означава, че ние отново минаваме на варианта за създаване на известен период на вакуум в дейността на законодателния орган, защото след вземане на решение за избор на Велико Народно събрание, това означава практически разпускане на обикновеното Народно събрание.

Първо, във връзка с избора. Ако обикновеното Народно събрание преустанови дейността си, преди да е приключил неговия мандат, а след това започне работа Великото Народно събрание, за целия период, в който вече не работи обикновено Народно събрание, практически законодателният орган не съществува.

Освен това, Великото Народно събрание би трябвало да приема само онези изменения, които по-нататък в проект за изменение на Конституцията ние сме му вменили. Всички други изменения на Конституцията трябва да стават от обикновено Народно събрание, а не от велико такова.

И още нещо - това дава възможност във всеки един миг, когато наистина се почувствува определено вълнение в обществото, да се преустанови дейността на обикновеното Народно събрание, да се създаде друго такова Велико Народно събрание, което практически да започне нова политика, различна от тази във връзка със законодателната дейност на обикновеното Народно събрание.

Тези сблъсъци между двете събрания, както и наличието на период на вакуум, при всички случаи противоречи на принципа на постоянно действащ законодателен орган, какъвто представлява обикновеното Народно събрание.

ДП/ВР

75.1

Съображенията на колегите за избора на 400 депутата за Велико Народно събрание бяха, че това е по-простият способ. Но способът само на избора не означава, че е по-прост, при положение, че всички останали последици от един такъв избор и съществуването на такъв вид събрание при всички случаи допълнително ще усложнят обстановката в страната.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Карадимов.

РОСЕН КАРАДИМОВ: Не бих се ангажирал с мнение по този въпрос, тъй като не съм го обмислил достатъчно, но ако текстът на чл. 5 остане в този вид, в който сега е даден, ако се запази тази хипотеза, аз предлагам, господин председател, една редакционна бележка, а именно: "Великото Народно събрание се състои от 400 народни представители, избрани по ред, определен от закона." Тук се казва "общ ред". Очевидно е, че ще има Избирателен закон, който всяко Народно събрание ще приема за следващите избори, но в чл. 7 и т.н. се казва, че президентът насрочва ^{избори} за Велико Народно събрание... и т.н. - никъде не е казано, че изрично трябва да е приет Закон за избор на Велико Народно събрание. Така че не се ангажирам с мнение по двете хипотези, но ако тази хипотеза остане, все пак предлагам вместо "по общия ред" да бъде "по ред, определен от закона", защото общ ред за избор на Велико Народно събрание няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Нешев.

СТЕФАН НЕШЕВ: Уважаеми колеги народни представители, се съглася само с част от становището на колежката Мариана Христова за това, че не бива да си позволяваме (след като прочетох по-следващите членове) да провеждаме избори за Велико Народно събрание постоянно. Смятам така, защото ние сме бедна страна, и ако се наложи да направим някаква поправка в Конституцията или пък да променим територията на Република България - то само за това ще трябва да изхарчим много голяма сума.

Можем да си позволим, избирайки обикновено Народно събрание, да изберем и 160 човека, които при нужда перманентно да бъдат свикани за един или два дена да решат един възникнал особен въпрос от компетенциите на Великото Народно събрание ^{това} да бъдат разпуснати. Да харчим милиони - мисля, че една България не бива да си позволява това.

75.2

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Узу-

нов.

АТАНАС УЗУНОВ: Уважаемо председателство, уважаеми народни представители! Поддържам чл. 5, както се изказах и първия път. Мотивите ми са: направете ^{аритметика:} 240 народни представители предлагат определено изменение. Още 160 идват тук. Тези 240, които са искали нещо, могат ли да се наложат на другите 160? Винаги могат.

Следователно, Великото Народно събрание не се избира, за да може да реши нещо. То е арбитър на едно решение, затова поддържам чл. 5 и мисля, че бедността на българския народ се дължи именно на такива ситуации - когато избирахме нещо с години наред, гласувахме нещо години наред, пък после сме бедни. Ще си дадем сили на десет години да правим някои генерални преустройства за Велико Народно събрание, а не да ги правим през ден.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Берон.

ПЕТЪР БЕРОН: Колеги, струва ми се, че избор на Велико Народно събрание ще бъде изключителен случай в нашата история през следващите десетилетия, като се има предвид какви пълномощия му се дават. Представете си кога се изменя формата на държавно устройство, кога ще се изменя територията на страната, кога ще се прави нова Конституция. Не мисля, че след тази, подчертавам, нелюба Конституция, която правим сега, ще се наложи скоро да се прави нова

За устройството на страната, ако се наложи от република да стане монархия - тогава наистина това означава нова държава и съвършено нов парламент. Ако се наложи да се изменя територията на страната, това също означава съвсем нова обстановка у нас. Така че това е едно чисто хипотетично положение.

Трябва да имаме предвид, обаче, че при тези пълномощия се създават две фактически ситуации - едната е, когато се свика събранието само за едно териториално изменение, което може да стане наистина за два дена. Съвсем друг случай е, когато ще трябва да се реши да се изготви нова Конституция и ако се изготви нова Конституция, в такъв случай то (Народното събрание) ще трябва да заседава много по-продължителен период, през което време ще трябва да се занимава и с обикновена законотворческа дейност, подобно на нашето събрание, не дай си Боже.

В такъв случай ние трябва да му дадем възможност по-нататък в този текст то да се занимава и с рутинна законодателна дейност, когато се изработва нова Конституция, тъй като страната не може да стои без парламент.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Михайлов.

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ: Уважаеми колеги, както всички знаем, Великото Народно събрание се свиква само при екстрени случаи по въпроси, които касаят стабилността на нашата републиканска институция, на държавата, независимо дали тя е република или монархия. Следователно, ние при всички положения ще поставим в неудобно положение българския народ, ако решаваме въпросите по един такъв начин, че даваме право на обикновеното Народно събрание да постави народа пред свършен факт и да решава въпроси, които са от жизнено значение за нацията.

Тези въпроси, които ще решава Великото Народно събрание, трябва да се решават в такъв случай, когато то ще бъде свиквано при всички онези положения, за които ни задължава текстът на Конституция.

Следователно, смятам, че ще бъде неправилно, ако ние приемем 240 плюс 160. Великото Народно събрание трябва да бъде попълнено само от избори, които ще призват народните представители, избрани като цялостно Велико Народно събрание, което ще заостри вниманието на българския избирател и по този начин той ще изпрати във Великото Народно събрание най-достоините, които да решат най-сериозните въпроси, засягащи националната сигурност и националната независимост на държавата.

Следователно, поддържам Великото Народно събрание да бъде избирано като цяло от 400 депутата. (Частични ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Бъчваров.

ВЕНЦИСЛАВ БЪЧВАРОВ: По-голямата част от доводите, които щях да изложа, господин Берон вече ги изложи и аз няма да ги повтарям. Искам да успокоя госпожа Христова с това, че Великото Народно събрание се свиква по същество (с изключение евентуално само на проблем за нова Конституция) за проблеми, които ще се решат за не повече от една седмица. Следователно,

никакъв законодателен вакуум няма да се получи в страната.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата госпожа Тодорова.
Преди нея за реплика иска думата госпожа Мариана Христо-

ва.

МАРИАНА ХРИСТОВА: Господин Бъчваров, това беше и моето съображение. Ако за една седмица се налага да разтурим обикновеното Народно събрание, да изберем Велико, след което пак да го разтурим и отново да изберем обикновено - струва ми се, че просто няма да имаме основание.

Уважаеми дами и господа,

искам да се присъединя към мнението на Конституционната комисия със следните аргументи. Мисля, че всички ние тук заедно решихме да увеличим правомощията на обикновеното Народно събрание с една утежнена процедура именно заради това, че Великото Народно събрание с тези правомощия, които тук са отбелязани, ще се събира много по-рядко, отколкото досега. Освен това си мисля, че ако т. 5, например, която е отбелязана тук, отпадне, то свикването на Велико Народно събрание става само при специални случаи.

Освен това, изборът на допълнителни депутати (160, както предлага госпожа Христова) мисля, че не е целесъобразно, поради едно друго съображение. При положение, че Великото Народно събрание, например, работи 1-2-3 години, съотношението на политическите сили през тези три години се променя и в никакъв случай не може да се твърди, че същият вот на доверие ще бъде оказан на новите народни представители. Така че аз застъпвам тезата Великото Народно събрание да се избира специално от 400 души.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Петко Захариев. С това приключваме и гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата госпожа Тодорова.

ЗЪЛКАНА ТОДОРОВА:

ПЕТКО ЗАХАРИЕВ: Колеги, изглежда, че тази сутрин ни даде възможно със загубеното време да си починем и днес всички сме с *тук* словоохотливч. .

Моля ви, приканвам ви към по-бърза процедура и по-голяма конструктивност. Знам, че всеки може да пуска по една идея и тук да си изразходваме допълнителната енергия, набрана тази сутрин.

Предлагам да се пише изрично "към нови избори" за 400 депутата, "нови избори за Велико Народно събрание", думата "нови" да има пълна редакция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Корнезов, давайте текста вече.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Конституционната комисия стои на своето становище, така както ви го предлага. В конституционната практика на други страни няма такова разрешение, което тук ни се предлага - част от депутатите от Обикновеното, другата част - избори на нови народни представители. Не могат едни народни представители да имат едно двойно качество - на Обикновено и на Велико и т.н.

Предлагам да се гласува това, което предлага Конституционната комисия, и след това, ако то не получи съответната квота, да се предложи на гласуване и това, което предлага госпожа Христова.

И така: "Великото Народно събрание се състои от 400 народни представители, избрани по общия ред".,

Моля, господин председателю, да подложите на гласуване чл.5 в тази редакция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Гласувайте предложения текст.

От общо гласували 269 народни представители, 251 са за този текст, против - 10, въздържали се - 8.

Член 5 се приема.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Чл.6. Великото Народно събрание:

1. приема нова Конституция;
2. решава въпроса за изменение територията на Република България и ратифицира международни договори, предвиждащи такива изменения;

3. решава въпросите за промени във формата на държавно устройство и държавно управление;

4. решава въпросите за реда на изменение и допълнение на Конституцията и приемане на нова Конституция;

5. решава въпросите за изменение на основните права и задълженията на гражданите или решава въпросите за промени в чл.5 и чл.58 от Конституцията."

Господин председателю, в Комисията за изработване на проект на нова Конституция на Република България всички бяхме единодушни относно правомощията на Великото Народно събрание от точка първа до точка четвърта.

Що се отнася до точка пета, изказаха се различни становища. Комисията за изработване на проект на нова Конституция на Република България реши те да бъдат разисквани в пленарната зала и евентуално да бъдат подложени на гласуване. Именно затова точка пета е в курсив с двата варианта. Вариантът на точка пет се поддържа от господин Юлий Бахнев, господин Мирослав Дърмов, господин Хубенов и редица още депутати.

Също искам да отбележа и навременното предложение на господин Любомир Иванов за тази редакция, която даваме в точка четвърта, а именно тази глава десета да не може да бъде променяна от Обикновено Народно събрание, а само от едно Велико Народно събрание. Защото в противен случай би се обезсмислило Великото Народно събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Захариев има думата.

ПЕТКО ЗАХАРИЕВ: Аз предлагам като точка пета, преди сега съществуващата, да включим още една точка - "През време на мандата си Великото Народно събрание да изпълнява и функциите си на Обикновено Народно събрание". Защото това е период, който не може да се определи колко ще бъде, както и сега, да поеме всички функции на Обикновено Народно събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Бахнев, имате думата.

ЮЛИЙ БАХНЕВ: Господин председател, уважаеми народни представители! Аз смятам, че докладът на уважаемия господин

Корнезов не е съвсем точен за работата на Конституционната комисия тази сутрин. Вярно, бяха споменати имена - моето и на господин Хубенов също, но решението е било за следното: точка пета да има, но предмет на тази точка е, че Великото Народно събрание ще се занимае с тези въпроси, когато става дума за ограничаване на правата на гражданите и основните свободи. Дори аз виках тази дума, за да се разбере, че това е смисълът. А после се стигна до една редакция и тази редакция се съдържа във второто изречение.

Следователно пред нас стои за решаване само второто изречение. Текстът на това изречение е следният: "Решава въпросите за промени в чл.5, ал.1 и 5 и чл.58 от Конституцията",

Това е, между прочем, предложение, направено, първо, от господин Хубенов и моля ви се не ми приписвайте такива големи заслуги.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Давам думата за реплика към господин Бахнев на господин Хюсеин.

САБРИ ХЮСЕИН: Аз смятам, че не следва да се съгласим с колегата Бахнев, загдето в текста се говори така: за промени в чл.5 и чл.58, а не се говори за ограничаване. Промяната не значи ограничаване.

Затова предлагам да отпадне изцяло точка пета.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Заповядайте, Красен Станчев.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Аз предлагам точки трета, четвърта и пета да отпаднат от този текст. Мотиви: точка трета, която гласи, че решава въпросите за промени във формата на държавно управление и държавно устройство, де факто се съдържа в точка първа.

Освен това същата тази точка включва две понятия, които са характерни предимно за така наречената марксистко-ленинска теория на правото и държавата.

Точка четвърта изцяло се съдържа в точка първа.

А мотивите за отпадане на точка пета са следните: не може да се смята като първостепенна национална задача изме-

нението в човешките права. А именно първостепенната национална задача е свикването на Велико Народно събрание. Представете си какво би означавало това: първостепенна национална задача е изменение в човешките права. Какво означава, аз не мога да си представя. Единственото, което може да означава, това е някой да бъде унищожен. Но самото това нещо, поставено като национална задача, е абсурд, включително и в това пояснително изречение, дадено като изречение второ към точка пета, а именно: изменение на член 58 - че всички са равни по права.

Така или иначе точки трета, четвърта и пета са абсурдни в този текст.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Любомир Иванов. ЛЮБОМИР ИВАНОВ (от Зелената партия): Уважаеми дами и господа народни представители! Член 6, който в момента обсъждаме, това е всъщност сърцевината и на тази глава - "Изменение и допълнение на Конституцията", и в частност темата за Велико Народно събрание.

Аз мисля, че от дискусиите, които по-рано водихме за тази глава, която беше по-рано предложена за Велико Народно събрание, стана пределно ясно, че от Велико Народно събрание няма необходимост. Стана също така ясна необходимостта от това Обикновеното Народно събрание да има възможност да внася промени в Конституцията, и то да ги внася по един сравнително нормален начин. Затова беше предложено сега и тези промени да се приемат с мнозинство от 2/3.

Тъй като настоящият проект за Конституция може да е добър, но неговото обсъждане и приемане все пак преминава набързо, този проект е правен в един преходен период, период на промени, и затова в крайна сметка ние все пак се съгласяваме да запазим Великото Народно събрание като една хипотетична възможност, като за него оставим въпроси, които е най-вероятно да не възникнат или крайно рядко да възникват.

Оттук нататък идват и тези проблеми, които бяха показани и в изказването на госпожа Мариана Христова и, от друга страна, обратното мнение, а именно: ако се избират нови 400 народни представители, тогава спира законодателната дейност; ако се избират нови 160, тогава възникват проблеми, които тук дори не бяха повдигнати, но които се обсъждаха в Конституционната комисия.

За това изобщо тук не стана дума. Всичко това са проблеми, които още един път подчертават, че от Велико Народно събрание изобщо няма необходимост.

В крайна сметка аз оставам с впечатление от моята работа в Комисията за изработване на проекта за Конституция и от изказванията до тук, че просто някои колеги от ^{българските} социалистическа партия се чудят каква работа да намерят на това Велико Народно събрание, за да се оправдае неговото съществуване.

Аз бих приел това Велико Народно събрание да изготви нова Конституция. Добре, макар че това би означавало, че в бъдеще ние отново в един момент ще решим да сменяме системата. И това ми изглежда смехотворно.

За промени в територията също съм съгласен. Но за промени във формата на държавното управление? Първо, не съм сигурен дали всички тук са наясно какво точно означава това. Какви текстове от Конституцията това обхваща?

Ако става въпрос за проблема република или монархия, нима Великото Народно събрание трябва да реши този проблем? Очевидно такъв проблем може да бъде решен от народа чрез един референдум. И ако ние имаме резултати от такъв референдум и той покаже например, че народът е за монархия, тогава естествено промените в Конституцията могат да бъдат направени от едно обикновено Народно събрание. (Шум в залата. Неодобрителни възгласи и протести към изказващия се.) Много ви моля, колеги, нека да имаме малко търпение.

Що се отнася до човешките права, изясни се, че това е просто абсурдно. Помислете си как ще изгледаме ние в очите на света, ако специално изберем Велико Народно събрание, за да променяме текстовете за човешки права в Конституцията. Това е абсурдно.

Ако трябва да измисляме функции на Великото Народно събрание, аз мога да направя едно по-приятно предложение - вместо там да влизат "държавно устройство и човешки права", нека Великото Народно събрание се занимава с въпросите за герба, столицата и знамето.

Но ако трябва да говорим сериозно и да не си играем с Конституцията, аз предлагам като компетенции на Великото Народно

СлР/ЛТ

77.1.

събрание да останат само: първо, въпросът за нова Конституция - точка първа. Точка втора - промени в територията на България. И точка четвърта - редът за промени в Конституцията. А точка трета и точка пета да отпаднат и аз ще гласувам против тях. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Янаки Стоилов.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Искам да дам разяснения по съдържанието на член 6. Преди точка втора, струва ми се не се оспорват от никого, затова трябва да бъдат разяснени точки три и четири.

Какво означава "промени във формата на държавно устройство и държавно управление". Аз днес разяснявах този въпрос на господин Иванов. Той като че ли го разбра, сега тук отново се съмнявам в това, дали останалите депутати ще го разберат. Става дума само за две неща - промяната във формата на управление, както се посочи, засяга въпроса - република или монархия, или президентска, или парламентарна република. Ясно е, че въпросът, поне във втората му част, не може да се реши с референдум, тъй като той е проблем за конкретни компетенции. Втората тема, за държавното устройство, включва два проблема - дали България да бъде част от някакви федеративни или конфедеративни структури, които засягат нейния суверенитет, и вторият въпрос пък е вече насочен навътре - дали в страната ще има някакви автономни териториални образувания, т.е. дали ще се запази сегашният ѝ вид на нейното унитарно устройство. Така че точката е със съвсем тясно съдържание и не виждам с какво тя трябва да ни притеснява.

По точка четири. Самият господин Иванов я предложи. Смятаме това му предложение за уместно, тъй като много лесно обикновеното събрание чрез промени на утежнената процедура би могло да се освободи от всички нейни гаранционни функции.

Това са разясненията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Александър Янков.

АЛЕКСАНДЪР ЯНКОВ: Господин председател, уважаеми народни представители, аз предлагам точка пета да отпадне. Тя създава повече въпроси, отколкото ни предоставя отговори. Тази точка е ненужна, това е един паразитен текст, който ще изправя всеки, който ще прилага Конституцията, пред трудни дилеми. Затова мисля, че тази точка може да отпадне. Конституцията от това няма да 77.2.

загуби. Едни ще правят тълкувания кога могат да се ограничават правата на човека, а измененията на правата на човека не означава само ограничаване, измененията може да означават разширяване на правата. И защо ще се свиква Велико Народно събрание да се занимава с тези въпроси? Те са и международно уредени - член 18, ал. 3 от Пакта за граждански и политически права, който ние сме ратифицирали, урежда тази материя.

Предлагам този текст да отпадне и от това Конституцията само ще спечели.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Стефан Стоянов.

СТЕФАН СТОЯНОВ: Уважаеми господин председател, аз смятам, че по точка четвърта биха могли да възникнат по някой път недоразумения, а именно Великото Народно събрание решава въпроси за реда на изменение и допълнение на Конституцията и приема нова Конституция.

Специално в този член аз виждам една възможност Великото Народно събрание в частност да присвои някои от функциите на обикновеното Народно събрание. И по-нататък в следващите текстове не виждам гаранция срещу това. В частност може да бъде предвидено изменение в Конституцията да се направи от Велико Народно събрание, и то точно от това, което е сега, по въпроси, които тук не са описани. Такава гаранция би трябвало да има.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата за реплика.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Ако е толкова разумно предложението по точка четвърта, при положение, че не е приет член 3, то там може да се каже при какви условия се изменя редът, а именно кворумът за изменение на Конституцията, а не е мястото тук.

Освен това искам да кажа, че изказвания от рода на това, че някой е разбрал, а друг неразбрал, са най-малкото неуместни. Защото аз мога примерно да ви кажа, че прилагането на понятия от времето на Енгелс или Маркс в Конституцията, са също така неуместни.

И ако господин Янаки Стоилов е решил тук да чете лекции, така както ^е учим по марксистко-ленинска теория на държавата и правото, също не ^е тук мястото. Университетът е на пет минути от тук. (Неодобрителен шум и възгласи в залата)

77.3.

Освен това тази решителност, с която в момента викате, тази решителност, с която настоявате, да речем, за три четвърти кворум, за мен показва, че мнозинството на Социалистическата партия е решило да злоупотребява с повод или без повод.

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Престани, престани, слез от там!

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Тогава за мен лично и за моите колеги остава последната възможност за проява на вот, а именно неподписването на тези клаузи или на цялата Конституция, при положение, че продължава така да се процедира. (Неодобрителен шум в залата)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Любомир Иванов поиска думата за реплика. *(Хитър партия)*

ЛЮБОМИР ИВАНОВ: Благодаря Ви, господин председател. Имам реплика към изказването на господин Янаки Стоилов.

Вярно е, че в Комисията за изработване на проект за Конституция той даде своето тълкувание по това, какво се разбира в точка 3, че Великото Народно събрание решава въпросите за промени във формата на държавно устройство и държавно управление.

Аз чух тези разяснения. Те изглеждат много убедителни. Освен това аз дълбоко уважавам господин Стоилов като един може би от най-компетентните специалисти по конституционно право в това Велико Народно събрание и член на Комисията за изработване на проект за Конституция.

Бедата е там, че различните специалисти по конституционно право дават различни тълкувания. Аз свикнах с това, че наши експерти в тази комисия говорят различни неща. Свикнах с това, че когато им се направи възражение от страна на съвсем неспециалисти, хора, които нямат нищо общо с правото, те изведнъж се съгласяват и променят становището си. И това някак си намалява моето доверие в тези специалисти и в становището, което те изказват.

Такъв беше и примерът с тази точка 4. Никой от тези видни експерти не се сети, че ако я няма тази точка 4, тогава едно обикновено Народно събрание може да промени глава 10 и съответно да си присвои правата да приема и нова Конституция, да променя и територията, и всичко останало.

Съвсем неясно е за мен какво означават въпросите за промени във формата на държавно устройство и държавно управление 77.4.

ние. Това може да се тълкува по един начин, както го тълкува господин Стоилов, а може да се тълкува по съвсем разширителен начин и да обхване многобройни текстове от Конституцията.

Затова аз категорично възразявам тази точка 3 да остане в настоящия член 6, за пълномощията на Великото Народно събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Красимир Премянов.

↑
↓

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги, аз искам да взема отношение по този въпрос не, за да опровергавам убедителните аргументи по марксистко-ленинска философия, която аз не се съмнявам, че се владее добре от господин Красен Станчев, за да защита тезата, която предлагат и отстояват колегите по т^{ръ} 5 на чл. 6. Аз смятам, че в нея се съдържа една гаранция по конюнктурни съображения да не се внасят изменения в правата и задълженията на гражданите, защото едно такова основание, една такава възможност е дадена и в Пакта за гражданските и политическите права и тъй като ние сме свидетели в този сложен и противоречив политически процес как ф^риволно се приемат като основания примерно националната сигурност, общественения ред и т.н., които биха могли да бъдат основание за дерогиране на такива права, аз мисля, че най-добрата гаранция да не се подхожда конюнктурно към този въпрос е именно този - това да бъде изключителен ред, който ще бъде в компетенциите на Великото Народно събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Петър Берон има думата. Господин Първанов иска думата за реплика.

ПЕТЪР БЕРОН: Колеги, ограничаването на ... (Иван Първанов проявява претенции и смята, че председателят му е дал думата именно на него.)

ИВАН ПЪРВАНОВ: С ^е Вашето изказване, господин Премянов, Вие оправдахте съмненията на нашите колеги, които напуснаха парламента, че ние наистина не можем да направим демократична Конституция. Тези права и свободи, които регламентирахме и гарантирахме са достатъчно доказателство, че правим една истински демократична Конституция и с Вашите изказвания (Вие сега) хвърляте съмнения именно върху тази демократичност на нашата Конституция. (Ръкопляскания от опозицията)

ВЙ/МТ

78.1

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Нора Ананиева има
НОРА АНАНИЕВА: Уважаеми господин председател, у
колеги!

Мисля, че нещата излишно задебават. Ние много се
обсъждахме този въпрос и знаете откъде тръгнахме - от едно
съгласие, че трябва да се създаде малко по-сложен ред или
казано - достатъчно сложен ред против лекомислени промени
Конституцията и затова беше изработен този раздел - за В
Народно събрание. След това се съгласихме да го отложим
се съберем и да търсим един компромисен вариант между обикната
процедура в Обикновено Народно събрание и компетентност на Вел
то Народно събрание. Ние намерихме и се съгласихме с това за
двоен режим. Знаете, че гласувахме за това. Ние дадохме т
мандат на комисията да подготви такъв текст. Предлагани се текст
Тук всякакви обвинения за марксизъм, ленинизъм и пр. са мн
неуместни. Те са много неуместни, защото мога да ви кажа,
доколкото разполагам с достатъчно много учебници - германски, а
рикански, скандинавски и др., че теорията и практиката на ф
на управление и форма на устройство е универсална в целия свят.
не е нито на Ленин, нито е на Маркс. Тя е просто конституцион
право. В целия свят, когато се каже форма на устройство, се чет
и това означава едно, а когато се казва форма на управление
- друго, точно това, за което говори Янаки Стоилов. Това са
азбучни правила, както и сбора на 2 + 2 не е политизиран материал
в математиката. Така е и с формите на управление. Излишни са тези
обвинения.

Наистина чл. 5 поражда някои сложни въпроси. Аз също
отстоявах необходимостта от този текст в Комисията за изработване
проект за Конституция на България. И по този въпрос господин Пър
ванов дойде при мен и ние разговаряхме. Аз наистина му казах,
че съм склонна да се съглася с него, че е много трудно да се
намери точната формулировка, защото идеята на всички страни
беше да създадем гаранции за принципа на ненакърнимост
на човешките права. Не можем да му намерим формата - явно, че
78.2

и двете алинеи не са достатъчно подходящи, за да изразят точно това и да не се стига, както сега в залата, до интерпретации в обратен смисъл. Аз също мисля, че глава втора е една много добре разработена глава за човешките права. Надявам се, че никой няма да тръгне да я променя дори и комисиите в бъдещите народни събрания и бихме могли да пристъпим към гласуване, като гласуваме тези въпроси, по които Комисията за изработване проект за Конституция на България докладва, че е постигнала висока степен на съгласие - първите четири точки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Хубенов поиска думата за реплика. Има процедурен въпрос от страна на Берон.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Аз имах намерение да направя по-подробно изказване, но госпожа Ананиева изложи по-голямата част от моите аргументи затова ще се задоволя с реплика.

Част от недоразуменията, които се получиха в залата по повод т. 5 от чл. 5 се дължат на една техническа некоректност. Раздадения ви текст не отразява обстоятелството, че второто изречение, което гласи: "решава въпросите за промени в чл. 5 и чл. 58 в Конституцията" е вариант ⁶⁷⁰⁰² на т. 5, а не е част от т. 5, която се състои от две изречения. Това е втори вариант. Моля ви, колеги, да погледнете за какво става дума. Чл. 58, ал. 1 прогласява, че основните права на гражданите са неотменими. Това го казва и конвенцията. Чл. 5, ал. 2 казва: "Разпоредбите на Конституцията имат непосредствено действие", а ал. 5: "Международните договори, ратифицирани по реда на тази Конституция, влезли в сила и обнародвани, са част от вътрешното право на Република България", т.е. тази редакция, която е предложена като вариант втори, дава гаранция, че Обикновеното Народно събрание с неговите правомощия да ратифицира международните договори, ⁶⁷⁰⁰² знаем всички, че международната тенденция е към разширяване на правата на човека, а не към тяхното ограничаване, ще има възможност пряко да включва тяхното действие в нашето право. То няма да има възможност обаче със своите решения да ограничава човешките права. Ето защо аз се изказвам в подкрепа на т. 5 във втория ⁶⁷⁰⁰² вариант. Тя действително е една гаранция, че човешките права в нашата страна за бъдеще няма да бъдат накърнявани лесно.

78.3

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Петър Берон има думата.

ПЕТЪР БЕРОН: Явно, че трябва да пристъпим към гласуване. Обясненията на господин Стоилов лично мен ме задоволяват и смятам, че едно тълкуване какви въпроси на държавното управление и на държавното устройство трябва да бъдат предмет на Великото Народно събрание - има си Конституционен съд, има кой да ги изтълкува. Предлагам конкретно да гласуваме за първите четири точки плюс възможността и необходимостта Великото Народно събрание да функционира и като Обикновено по време на своя мандат, тъй като текущата законодателна дейност не може да бъде спряна, колкото и кратко то да заседава. Петата точка смятам за абсолютно неуместна. Няма защо тук да се занимаваме с нея и ви призовавам да не се приема.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: При това положение, господин Корнезов, имате думата. А Вие искате думата за процедура?

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Аз имам процедурен въпрос. Имаше предложение да отпаднат т. 3, 4 и 5. Предлагам да се гласува по ред и отделно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Разбира се.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Красен Станчев, ние и това имаме предвид. Всъщност точка по точка ще се гласува, господин председател, защото чл. 6 има само една алинея.

Чл. 6, т. 1 и 2, които са безспорни, никой не направи възражение по тях и според мен бихме могли заедно да ги гласуваме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не заедно. Отделно искам да ги гласувате.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре. Отделно ще гласуваме.

Чл. 6: "Великото Народно събрание
1. Приема нова Конституция".

Моля да се подложи на гласуване този текст.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля гласувайте чл. 6,

т. 1.

От общо гласували 274 - 269 са за, против 3, въздържали се 2. Приема се т. 1 на чл. 6.

78.4

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Точка 2: "Великото Народно събрание решава въпроса за изменение територията на Република България и ратифицира международни договори, предвиждащи такива изменения". Моля да се подложи на гласуване т. 2 на чл. 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте!
от 269 общо гласували - 266 са за, против 2, въздържал се 1. Приема се и точка 2.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Чл. 6, т. 3: "Великото Народно събрание решава въпросите за промени във формата на държавно устройство и държавно управление". Моля да подложите на гласуване т. 3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има предложение също така да отпадне този текст.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Да, има такова предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Искам да припомня само за това, защото сме възприели процедура, при което се гласува винаги предложението на Комисията за изработване проект за Конституция на България. Предлагам предложението да се гласува и който е против - да гласува против, защото тук се поставят и други въпроси. Моля, гласувайте! Формулировката е много ясна.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Формулировката е много ясна - гласува се редакцията на чл. 6, т. 3: "Решава въпросите за промени във формата на държавно устройство и държавно управление". Който смята, че трябва да има т. 3 с тази редакция трябва да гласува за, който е за отпадането ѝ - гласува против.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: от 270 гласували - 236 са за, против 33, въздържал се 1. Точка 3 се приема.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: По точка 4 имам само едно изречение да кажа, и то е към господин Стоянов, който има опасения около тази точка. В чл. 10 ние предвиждаме Великото Народно събрание да може да се произнася по въпросите, които е сезирало. Това е предмета на разглеждане на Великото Народно събрание. Ако правилно съм разбрал опасенията Ви около тази точка, нея ще я предложим. Това е само един пропуск. Имам го предвид,

това, господин Стоянов. И така - също една оспорвана точка - чл. 6, т. 4: "решава въпросите за реда на изменение и допълнение на Конституцията и приемане на нова Конституция". Моля да се гласува т. 4 на чл. 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля прочетете още веднъж текста.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Решава въпросите за реда на изменение и допълнение на Конституцията и приемане на нова Конституция". Ако трябва - просто да го обясна само с едно изречение.

РЕПЛИКИ ОТ ЗАЛАТА: Ясно е. Няма нужда.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, щом е ясно... Но тук господин Аврамов казва, че не е ясно.

ГЕОРГИ АВРАМОВ: Разбира се, че не е ясно. Става въпрос, че Великото народно събрание решава изменението на глава десета, на цялата глава, а не обикновеното Народно събрание. Да бъде вписано изменението на глава десета от Конституцията. (Красен Станчев: "Това е абсурд! Трябва да се каже, че обикновеното Народно събрание не може да изменя процедурата.")

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Следователно, както всички викахте, че е ясно, излиза, че не е много ясно.

И така, идеята е следната. Обикновеното Народно събрание да не може да изменя текстовете на глава десета. Нали? Ако искате, бихме могли да го кажем в скоби, макар че в Конституцията не върви така в скоби. (Гласове от залата)

Идеята е следната. Защото, ако обикновеното Народно събрание може да променя глава десета, лесно ще промени и процедурата, и може да си увеличи правомощията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Как да се отрази това нещо?

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Добре, ако смятате тук, господин Вълканов ми подсказа, за да няма недоумения - решава въпросите за изменение на глава десета. (Красен Станчев от място: "Трябва да се каже, че обикновеното Народно събрание не може да променя процедурата.") Ако сметнете, че така ви е по-ясно? (Гласове от залата)

Точно така. Когато редактирахме точка четвърта, обърнете внимание, точно е възпроизведено заглавието на глава десета буква по буква, запетайка по запетайка, за да няма недомислие. От юридическа гледна точка е съвсем ясно. (Шум и гласове в залата)

Моля, господин председателю, да гласуваме..

Член 6, още веднъж го прочитам: "Великото Народно събрание:

...

4. решава въпросите за реда на изменение и допълнение на Конституцията и приемане на нова Конституция."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Ясно е, че пристъпваме към гласуване. За и против - имате възможност да решите със своя вот.

От 282 гласували 258 са за, против 20, въздържали се 4. С това точка 4 се приема.

Става въпрос тук за известни уточнявания допълнително. Те ще се видят в процеса на работата.

По-нататък.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: И така, стигнахме до най-дискусионната точка 5. Всъщност поддържа се от тези, които смятат, че трябва да има такава точка във втория вариант: "Решава въпросите за промени в чл. 5 и чл. 58 от Конституцията."

Но следва да отбележа следното. Съвсем точно беше тук направеното предложение и от господин Велко Вълканов. Има се предвид ограничаване на правата. Това е идеята. Но проблемът е как можем ние в една Конституция, когато сме приели основните права и задължения, да кажем, че можем да ограничаваме тези права? И господин Хубенов тук отново, аз ще подложа на гласуване, но искам да обърна внимание на следното, колеги. По същество се касае за чл. 5, ал. 5, където има примат на международното право над вътрешното право. Но искам да обърна внимание на следното, че чл. 5 има 6 алинеи и чл. 5, ал. 5 ние не я гласувахме, тъй като имаше различни становища и трябваше да доуточняваме проблема. Но след като се поддържа, аз съм длъжен да прочета така текста, както се подкрепя, и Народното събрание да реши. (Гласове от залата) Вижте, аз не искам да излагам аргументи за и против. Просто съм докладчик на Конституционната комисия. (Красен Станчев се обажда от място, но не се разбира) Ако имате нещо, господин Станчев, елате да ^{го}кажете. Аз умишлено не искам да вземам становище. (Гласове и шум в залата)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ (звъни): Дайте да изясним. Тук има два варианта. Вие оттегляте ли първия вариант?

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Този вариант не е на Комисията за изработване на проект за Конституция. Още веднъж повтарям, Конституционната комисия реши да предложи на пленума, тъй като не се стигна до единно съгласие в Конституционната комисия. Но тези, които внесоха това предложение, поддържат втория вариант или второто изречение, което да гласи, нали така, господин Хубенов, - "Решава въпросите за ограничаване...", така ли е? (Шум в залата)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Чакайте, тук се получава неяснота.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Моето предложение не е за първото из-
79/2.

речение. Мисля, че то не е логично, защото при всяко изменение в продължителна насока на международното право трябва да се свиква Велико Народно събрание, за да може то да действа и у нас.

Затова аз смятам, че това изречение трябва да отпадне. Но да гласуваме второто изречение, което да гласи: "Решава въпросите за промени в чл. 5, ал. 2 и 5 и чл. 58 от Конституцията." Член 58 прогласява неотменимостта на правата в глава втора, а чл. 5, ал. 2 непосредственото действие на конституционните разпоредби, а ал. 5 - непосредственото действие на международното право.

Нещата са ясни. Идеята е ясно изразена.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, просто от техническа гледна точка не можем да гласуваме по този начин за чл. 5, ал. 5, защото чл. 5, ал. 5 не е гласувана, не е приета от нашето Народно събрание. Ако решите поне тази точка в момента да не се гласува. Когато уточним точната редакция на чл. 5, ал. 5, тогава да преминем към гласуване. (Шум в залата)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: За реплика думата има Петър Обретенов.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Аз смятам, че точка 5 от чл. 6 неправилно е включена в предложението тук, което прави Конституционната комисия. Защото не това беше становището на преобладаващото число членове на комисията. Това беше мнение само на господин Бахнев и това мнение сега се измени, господин Бахнев си го измени, и на Росен Хубенов. Не е необходимо изобщо съществуването на точка 5 в чл. 6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Шиваров, имате думата.

СВЕТОСЛАВ ШИВАРОВ: Уважаеми господа! Аз мисля, че ние тук доста време въртим на празен ход. Стигнахме до точка 4. Точка 4 я решихме, че тук става дума за изменение и допълнение на Конституцията въобще. Какъв смисъл има да разсъждаваме по точка 5 по еди-какви си въпроси? Дотук трябва да спрем. (Ръкопляскания в залата)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Точно така.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, предлагам следното. Да гласуваме отпадането на точка 5. Ако тя не отпадне, тогава 79/3.

ще ѝ търсим съответната редакция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Правилно. Моля, които са съгласни точка 5 да отпадне, да гласуват.

С 204 за от 291 гласували, против 64, 23 въздържали се тази точка 5 отпада.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "член 7, ал.1. Правото на инициатива по предходния член имат най-малко една втора от народните представители и президентът.

Ал. 2. Проектът за нова Конституция или за изменение на действащата, както и за промени в територията на страната по член 6, се разглеждат от Народното събрание не по-рано от два месеца и не по-късно от пет месеца след внасянето му." По този текст няма предложения, той беше съгласуван в Конституционната комисия единодушно, така че можем да преминем към гласуване, ако, разбира се, народните представители нямат други предложения.

Предлагам да се гласува алинея по алинея.

"член 7. Ал. 1. Правото на инициатива по предходния член имат най-малко една втора от народните представители и президентът."

Моля да се подложи на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля да се гласува.

АТАНАС УЗУНОВ (от място): Имам един въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Гласуваме член 7, ал.1

РЕПЛИКИ ОТ ЗАЛАТА: Има грешка в текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: При 273 гласували, 268 са за, 2 - против, 3 - въздържали се.

Алинея 1 на член 7 се приема.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Ал. 2. Проектът за нова Конституция или за изменение на действащата, както и за промени в територията на страната по чл. 6, се разглеждат от народното събрание не по-рано от два месеца и не по-късно от пет месеца от внасянето му."

Моля, господин председателю, да подложите на гласуване и втора алинея.

ГЕОРГИ АВРАМОВ (от място): Тук има грешка. Трябва да се каже не "Велико Народно събрание", а "обикновено Народно събрание".

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Не е от Великото Народно събрание. Тук не може да се разбере.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Първанов, моля Ви се, вземете думата.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, нека да разясним, за да няма недоразумение. Член 6 дава компетенциите на Великото

ДП/ЛТ

80.1.

Народно събрание. Член 7 и следващите дават процедурата, за да се стигне до това решение. Правото на инициатива имат една втора от народните представители и президентът.

ИВАН ПЪРВАНОВ (от място): От кое?

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: От обикновеното Народно събрание

ИВАН ПЪРВАНОВ (от място): Трябва да се каже.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Това е. Обикновеното Народно събрание трябва сезирано от една втора от народните представители, респективно - президента, да вземе решение за свикване на Велико Народно събрание с две трети. Така че алинея 2 се отнася до Народното събрание, а не до Великото Народно събрание. (Оживление в залата)

ГЕОРГИ АВРАМОВ (от място): Трябва да се запише: "обикновено Народно събрание" или "Народно събрание".

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ние не боравим с термина "обикновено Народно събрание", а "народно събрание" и "Велико Народно събрание".

ГЕОРГИ АВРАМОВ (от място): Трябва да се запише.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: То е записано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Може би предлагат да се каже "обикновено".

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин Първанов, моля Ви изяснете.

ИВАН ПЪРВАНОВ: В текста, който гласувахме, в ал. 1 се казва: "Правото на инициатива по предходния член имат най-малко една втора от народните представители." В предходния член ние гласувахме правомощия на Великото Народно събрание. Естествено е, че тук става дума за инициатива на най-малко една втора от народните представители от обикновеното Народно събрание, т.е. то ще сезира, за да свика Велико Народно събрание.

Правя конкретно предложение текстът да се продиктува в следния вид: "Правото на инициатива по предходния член имат най-малко една втора от народните представители в обикновеното Народно събрание и президентът." Това е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Тази корекция ще се направи, ще се внесе при окончателното редактиране.

ПЕТЪР ОБРЕТЕНОВ: Съгласен съм с корекциите, но, уважаеми дами и господа, помислете за този текст "както и за промени 80.2.

в територията на страната" по член 6. При тази хипотеза може да се наложи много екстрено свикване на Народното събрание. Затова този текст може да отпадне.

ГИНЬО ГАНЕВ: Не е чисто написано.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ние предлагаме втора алинея да бъде гласувана така, както е представена пред вас. Съгласни сме с това, което и господин Първанов каза, за да няма недоумения в някои. Алинея 1: "... от народните представители в обикновеното Народно събрание" - за тях става дума, те имат право на инициатива и веднага става ясно за какво е реч в ал. 2.

И така, господин председателю, моля да подложите алинея 2 на гласуване, а именно: "Проектът за нова Конституция или за изменение на действащата, както и за промените в територията на страната по член 6, се разглеждат от обикновеното Народно събрание не по-рано от два месеца и не по-късно от пет месеца от внасянето му." (Оживление в залата)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има ли още спорове по текста?

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Имаме редакционна колегия, ще намерим по-точния израз на тази идея, която е безспорна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, още за ал. 1: "Правото на инициатива по предходния член имат най-малко една втора от народните представители от Народното събрание." Не от Великото Народно събрание, защото явно има още колеги, които се двуумят.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте.

От общо гласували 273, 261 са за, против - 3, въздържали се - 9. Приема се ал. 2 на член 7.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "член 8. ^{Ал. 1.} Народно събрание решава да се произведат избори за Велико Народно събрание с мнозинство две трети от общия брой на народните представители.

Ал. 2. Президентът насрочва избори за Велико Народно събрание в двумесечен срок от решението на Народното събрание. С произвеждането на избори за Велико Народно събрание се прекратяват ^{право инициатива} на Народното събрание."

Господин председателю, тук искам да направя едно пояснение. Мисля, че първа и втора алинея са ясни. Трета алинея има 80.3.

предвид, че Народното събрание или нека да го наречем условно обикновеното Народно събрание продължава да функционира, продължава да законодателствува, да работи, до момента на произвеждането на избори за Велико Народно събрание, а не се саморазпуска от момента, когато реши да се проведат избори за Велико Народно събрание. В този двумесечен срок ще има действащ парламент и този парламент ще бъде Народното събрание. Това е идеята на алинея 3.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Гиньо Ганев поиска думата.

ГИНЬО ГАНЕВ: Да погледнем текста на ал. 2. В двумесечен срок се насрочват или в двумесечен срок се произвеждат избори? Както е написано и се чете буквално, може след 10 месеца да се произведат такива избори. Вижте втората алинея: "Президентът насрочва избори в двумесечен срок от решението на Народното събрание."

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Какво Ви смущава, господин Ганев?

ГИНЬО ГАНЕВ: В двумесечен срок се насрочват или се произвеждат? Това е въпросът. Не е чисто. (Оживление в залата)

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колеги, идеята е в двумесечен срок не по-късно от два месеца от вземане на решението на обикновеното Народно събрание да се свика Велико Народно събрание, не по-късно от два месеца да се проведат избори за Велико Народно събрание.

БОЙКО КОСТОВ (от място): Не става ясно от текста. Текстът не е коректен.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Да, трябва да стане ясно.

ГИНЬО ГАНЕВ: Ние се уточнихме междуременно. Ако видите текста още веднъж и по-внимателно - втората алинея на чл. 8: "Президентът насрочва избори за Велико Народно събрание, които се произвеждат в срок до три месеца от решението на Народното събрание." Това е реално.

И третата алинея (вижте какво пише досега): "С произвеждането на изборите за Велико Народно събрание се прекратяват правомощията." Не е вярно. С избирането на Велико Народно събрание се прекратяват правомощията. Това е точно.

80.4.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Мисля, че направените бележки са не само удачни, но, и много по-ясно изразяват идеята, която е вложена, и можем да ги възприемем. И така, да гласуваме алинея 1 на член 8. По нея не се направиха бележки и следва да преминем към следващите алинеи.

И така, член 8, ал. 1: "Народното събрание решава да се произведат избори за Велико Народно събрание с мнозинство две трети от общия брой на народните представители."

Моля да се гласува ал. 1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля гласувайте алинея 1.

От 265 гласували - 264 - за, 1 - против, няма въздържали се. Алинея 1 на член 8 се приема.

Алинея 2?

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ал. 2, така както я предложи като редакция господин Гиньо Ганев, която смятаме, че е точна и правилна, а именно: "Президентът насрочва избори за Велико Народно събрание, които се произвеждат не по-късно от три месеца от решението на Народното събрание".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте предложениния текст.

От 265 гласували 264 са гласували за, 1 против, въздържали се няма. Текстът се приема.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Ал. 3. Правомощията на Народното събрание се прекратяват с избирането на Велико Народно събрание".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте текста на тази алинея.

С 263 гласа за, 1 против, 1 въздържал се се приема ал. 3.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Чл. 9. Великото Народно събрание приема решения по внесените проекти с мнозинство две трети от всички народни представители на три гласувания в различни дни".

Редакционно по-правилно ще бъде: "Великото Народно събрание се произнася...". Комисията за изработване на проект за Конституция е единодушна, нямаше изразени други становища, че мнозинството трябва да бъде две трети от всички народни представители, на три гласувания в различни дни.

Ако няма други становища, бихме могли да преминем към гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам. Моля, гласувайте.

Появи се отново спор дали редакцията да остане "приема решения" или "се произнася". Мисля, че идеята е ясна. Да я гласуваме така, както я предлагаме в проекта, редакционно можем да намерим по-точна формулировка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Според писмения текст. Моля, гласувайте.

От 263 гласували 261 са гласували за, 1 против, 1 въздържал се. Приема се текстът на чл. 9.

Сл.Р/ВР

81.1

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "чл. 10. След гласуването на внесения проект правомощията на Великото Народно събрание се прекратяват. В тези случаи президентът насрочва избори по общия ред". Постъпиха редица предложения, включително и проблемът, който повдигна господин Стоянов. Комисията за изработване на проект за Конституция смята, че следва чл. 10 да има две алинеи:

"Ал. 1. Великото Народно събрание решава само тези въпроси от Конституцията, за които е избрано." (Не може да се произнася по други въпроси, освен за което е сезирано. Това е идеята на ал. 1, за да няма неточни тълкувания.)

Сегашният чл. 10 ще бъде ал. 2, а именно: "След гласуването на внесения проект правомощията на Великото Народно събрание се прекратяват. В тези случаи президентът насрочва избори по общия ред".

Моля да вземете отношение, господа народни представители, по този въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Кой иска думата? Андрей Андреев.

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ: Уважаеми колеги, аз смятам, че не бива с приемането на решението от Великото Народно събрание да се прекратят пълномощията му, тъй като докато президентът насрочи нови избори, докато бъде избрано ново Народно събрание, ще минат два или три месеца, ще се получи вакуум, без да има законодателен орган. А в този момент може действително да се налага вземането на такива решения.

Затова предлагам след вземането на решението от Великото Народно събрание да бъдат насрочени нови избори, като правомощията на Народното събрание ще бъдат прекратени след избирането на новото Народно събрание.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ние обсъждахме този въпрос. Той има и друго измерение. Може ли Великото Народно събрание, когато е свикано именно за някакви изменения на Конституцията, т.е. правомощията на чл. 6, може ли да изпълнява функциите и на обикновено Народно събрание, тоест да има и текущо законодателство?

Комисията за изработване на проект за Конституция смята, че това би могло да бъде и е възможно, ако самото Велико Народно събрание реши това. И затова то е Велико Народно събрание.

Също да отговоря и на Вашия въпрос. Смятаме, че Великото Народно събрание би могло да вземе решение и след изпълнение на своите основни задачи, за които е свикано, да продължи, както ние сега, до 17-ти, разпускаме се, но продължава да функционира и да приема закони до избиране на следващото Народно събрание.

Мисля, че това трябва да бъде в компетенциите на Великото Народно събрание. То може да вземе това решение. А не ние предварително да взимаме едно или друго становище по въпроса. Това е становището на Комисията за изработване на проект за Конституция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Пламен Вълканов.

ПЛАМЕН ВЪЛКАНОВ: Не бих си позволил да се съглася с това становище на господин Корнезов, тъй като ние току-що дадохме изрични правомощия на Великото Народно събрание. Те го ограничават да взема решения и да приема актове само по въпросите, за които то има компетентността, така дадена му от току-що гласувани текстове. В тези случаи очевидно Великото Народно събрание не може да се произнася по актове от порядък на обикновеното законодателство. Затова ако ние искаме да постигнем и тази задача за него, трябва изрично да му дадем такава компетентност. Иначе това не е възможно.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Колкото и да е Велико, то си е Народно събрание. То си е Народно събрание, избрано е пряко от населението. И естествено е, поне от наша гледна точка, че може да законодателствува, ако само реши. Има още един практически проблем. Възможно е, примерно, Великото Народно събрание да бъде свикано, следващото, за изработване на Конституцията, както бе свикано и нашето Седмо Велико Народно събрание. Затова се казва, "Велико". Но изработването на една Конституция е продължителен период от време. Може да бъде 7-8 месеца, година. Държавата не може да стои всъщност без обикновено Народно събрание и без промени в законодателството и гласуване на закони. Мисля, че това е съвсем очевидно. И именно от тази гледна точка обикновеното Народно събрание или Народното събрание, ние така го наричаме, не обикновено Народно събрание, би могло да законодателствува. Защото то е Народно събрание, макар и пред него да се казва "Велико", то си е Народно събрание, с правомощията. Даже има нещо повече от обикновеното Народно събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата за реплика господин Андреев.

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ: При предложения текст това не е възможно, господин Корнезов, защото изрично е казано, че след гласуване на внесеня проект правомощията на Великото Народно събрание се прекратяват. Щом се прекратяват, то не може да продължава срока си и да законодателствува, както вие твърдите, само да взема решения.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Вие сте напълно прав. То прекратява съществуването си в смисъла на Велико Народно събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Бъчваров поиска думата само за реплика.

ВЕНЦИСЛАВ БЪЧВАРОВ: Само една реплика, дами и господа. Ние пак много усложняваме нещата. Великото Народно събрание, ако ще разглежда нова Конституция, ние забравяме, че в чл.7 вече сме решили, че Обикновеното Народно събрание ще разгледа Конституция и тогава ще я внесе Великото Народно събрание да я одобри.

Така че редното е наистина най-сетне да сложим нещата на мястото им. И, нещо повече, сегашното Велико Народно събрание работи в една особена обстановка - на преход от една система в друга. Аз не смятам, че всяко Велико Народно събрание ще работи все в такава напрегната обстановка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Стайков има думата.

ПЕТЪР СТАЙКОВ: Тук проблемите трябва да се разделят на две. От една страна, ако се свиква Велико Народно събрание за изработване на нова Конституция, разбира се, над него няма нищо. В самата нова Конституция то може да предвиди и вече продължаването на работата си като Обикновено и други свои правомощия, които да отменят изцяло това, което ние сме заложили тук.

Но проблемът е, ако то се свиква примерно по въпроса за промяна на територията. Тогава то няма права да променя сега действащата Конституция.

При това положение ни остава единствено проблемът за този вакуум, който се получава между саморазпускането на това Велико Народно събрание и изборите.

Затова аз мисля, че трябва да се добави към този текст, в смисъл да се редактира така, че с приемане на проекта или с вземане на решения по въпроса, за който е свикано Великото Народно събрание, то се саморазпуска и прекратява правомощията си с избирането на Обикновено Народно събрание. След саморазпускането му, президентът насрочва избори. То прекратява правомощията си с избирането на Обикновено Народно събрание.

Мисля, че в такава редакция трябва да се запълни този вакуум.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Корнезов, имате думата.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Дискусията безспорно беше полезна. Трябва да се намери по-точна формулировка и тя според нас е следната: "Чл.10. Ал. 1 . Великото Народно събрание решава само тези въпроси от Конституцията, за които е избрано.

Ал. 2 . След гласуването на внесенния проект правомощията на Великото Народно събрание се прекратяват. До произвеждане на новите избори то може да изпълнява функции на Народно събрание."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Прочетете го още веднъж.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: "Чл.10. Ал.1 . Великото Народно събрание решава само тези въпроси от Конституцията, за които е избрано.

Ал.2. След гласуване на внесенния проект правомощията на Великото Народно събрание се прекратяват. До произвеждане на новите избори, то може да изпълнява функции на Народно събрание."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: (Реплика/има) Петър Берон.

ПЕТЪР БЕРОН: Колеги, изпускаме изпредвид положението, при което ще трябва да се изработва нова Конституция. Това е дълъг процес, през който не може да не се развива нормалната законодателна дейност. Кой ще я развива?

Значи не след гласуване на проекта, за което е избрано, а когато се прави нова Конституция и в течение на изготвянето на новата Конституция, също ще развива нормална законодателна дейност. Помислете за това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Мультаров.

СПАС МУЛЕТАРОВ: Господин председател, уважаеми народни представители! Аз искам само с една хипотеза да обоснова защо тази редакция на чл.10 е неприемлива.

Ако Великото Народно събрание е избрано, за да приема нова Конституция, която безспорно при ненормални условия не може да се приеме по-рано от една година, това означава, че през целия този период ние няма да имаме Народно събрание, което да изпълнява редовните си, нормални задължения по тази Конституция, тъй като ние забраняваме на Великото да върши каквото и да е друго, освен това, за което то е избрано. Тоест, то само ще приема нова Конституция. А необходимостта от изменение на законите, от приемане на нови закони, от приемане на решения и редица други неща през този период ще бъдат изобщо без изпълнение.

Затова аз предлагам в първата алинея да допуснем, че Великото Народно събрание по време на сесията, за която е избрано, може да изпълнява функциите и на Обикновено Народно събрание, за да отговорим на целите на Конституцията. (Ръкопляскания)

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Богатство от предложения.

И така, "чл.10, Великото Народно събрание решава само тези въпроси от Конституцията, за които е избрано. Това не ограничава възможността на Великото Народно събрание да приема закони." (Множество реплики в залата, които не се разбират)

Ама така не може да говорим, колеги! Така текстове не се правят в Конституцията.

Моля, господин председателю, тъй като има много предложения, или да върнете член 10 отново да го преработим, или да ни дадете известно време. Отвсякъде ваят предложения, отвсякъде ваят текстове. Разберете, че това е абсурдно да направим в момента. И всички едновременно правят предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Димитър Велев има процедурен въпрос.

ДИМИТЪР ВЕЛЕВ: Уважаеми колеги, предлагам този текст в чл.10 да се отнесе отново в Комисията по изработване на проект за нова Конституция на Република България, за да се обмисли и обсъди добре всеки един вариант, който се предлага. Защото

ние на крак не можем на второ четене да решаваме такива важни въпроси от Конституцията.. (Единични ръкопляскания)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Янаки Стоилов.

ЯНАКИ СТОИЛОВ: Аз смятам, че няма нужда да отлагаме въпроса. Съвсем накратко ще обясня какво се съдържа в двете изречения. Най-много те биха могли да подлежат на допълнително редакционно отношение. Идеята според мен вече е намерена.

"Великото Народно събрание решава само тези въпроси от Конституцията, за които е избрано".

Тоест по отношение на Конституцията от предишното събрание е зададена някаква рамка на Великото Народно събрание по отношение на Конституцията, да речем, да решава въпросите за промени във формата на държавно устройство. Тоест, извън тази конституционна тема то не може да отиде в други сфери за изменение на Конституцията.

Но после прибавяме второ изречение в така прочетената алинея първа: "Това не ограничава възможността на Великото Народно събрание да приема закони". Тоест в областта на текущото законодателство ние даваме възможност на Великото Народно събрание да извършва обичайната за един парламент дейност. Така смятаме, че се постигат и двете цели.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Двама души поискаха думата - Захариев и Янков. Има и процедурно предложение.

Има думата Петко Захариев.

ПЕТКО ЗАХАРИЕВ: Не е достатъчно да се каже само, че ще приема закони. Ако приеме функциите на Обикновено Народно събрание, независимо от ограничеността на срока, защото никой не може да предвиди за колко време ще работи Великото Народно събрание, независимо от целта, за която то е избрано, следователно трябва напълно да се регламентира, че приема функциите на Обикновено Народно събрание. Понеже може да се предизвика и правителствена криза, може и други фактори да излязат и специално за тези други фактори ние не можем да забавим държавните функции, да се спрат за това, защото няма Обикновено Народно събрание, което да ги реши.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Моля, господин председателю, да върнете член 10, за да го огледаме от всички страни и да намерим точната редакция. Всъщност няма спор по идеи. Въпро-

сът е за точната редакция, за да няма двусмислия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Разбирам, обаче нека да си каже мнението и Александър Янков, за да имат предвид още едно мнение.

АЛЕКСАНДЪР ЯНКОВ: В същия дух, в който беше направено от господин Захариев, само с едно уточнение, предлагам следния текст на текста, който беше прочетен от господин Янаки Стоилов, а именно: "То изпълнява неотложни функции на Народното събрание."

Следователно, да не се ограничават неговите функции само до приемане на закони, което беше прочетено от господин Стоилов, да може да изпълнява всички функции и същевременно все пак да има един ограничител - тези функции, които са абсолютно необходими.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Отлагаме приемането на чл.10 на този етап. Да се отредактира и да се внесе утре. Има думата за реплика Петър Берон.

ПЕТЪР БЕРОН: Колеги, аз се чудя на тази дискусия, откровено казано. Кой може да ограничи правомощията на едно Велико Народно събрание? В момента, когато то се събере, то прави това, което прави за добре. То може да изменя и Конституция, и всичко! То се отличава от Обикновеното по това, че може да направи още няколко неща, които Обикновеното не може да направи, но то може да прави по време на своя мандат всичко онова, което може да прави и Обикновеното Народно събрание. Няма смисъл да спорим по това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Ясно. Отлагаме гласуването на чл.10, тъй като се нуждае от доработване.

Член 11. Господин Корнезов, докладвайте.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Ако някой иска да предложи нов текст за чл.10 - да го направи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Но ние отлагаме член 10 за доработване в Комисията по изработване на проект за Конституция на България. Продължаваме с чл.11.

ДОКЛАДЧИК ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Много е опасно да правим редакция на крак.

"Чл.11. Актовете на Великото Народно събрание се подписват и обнародват от неговия председател в „Държавен вестник“ в седемдневен срок от приемането им."

Господин Бъчваров правилно отбеляза - не "му", а "им". Моля да се гласува. Няма предложения. Текстът е ясен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля гласувайте чл.11. Член 11 се приема с 266 за при 268 гласували, с 2 - против.

До 17 ч. и 15 м. почивка. (Звъни)

(След почивката)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Моля, народните представители да заемат местата си! (Звъни)
Заседанието продължава с точка от днешния дневен

ред:

ПЪРВО ЧЕТЕНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ОБРАЗУВАНЕ И ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ЕДНОЛИЧНИТЕ ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА С ДЪРЖАВНО ИМУЩЕСТВО.
Думата председателя на Комисията по икономическа политика Захари Карамфилов, който ще представи становището на комисията по въпросния законопроект. Моля за внимание!

ДОКЛАДЧИК ЗАХАРИ КАРАМФИЛОВ: Благодаря, господин председателствуващ!

Уважаеми дами и господа, на вашето внимание е законопроект за образуване на еднолични търговски дружества с държавно имущество. Законопроектът е поискан от Министерския съвет, а е разработен съвместно с правителството и специалисти от Комисията по икономическата политика. Официално законопроектът се внася от Комисията по икономическата политика. Затова аз няма да дам становище по законопроекта само ще го представя в най-общи линии.

Този законопроект е свързан и произтича от чл. 62, ал. 1 на Търговския закон, в който има текст, че преобразуването на държавните и общински предприятия се извършва със специален закон. Този закон, който е свързан с чл. 62, ал. 1 на Търговския закон, е Законът за приватизацията. В него има отделна глава за преобразуването на държавните предприятия. В тази глава се изяснява цялата технология на преобразуването на държавните предприятия и третирането им като търговски субекти. Тъй като Законът за приватизацията, макар и внесен, още не е разгледан на пленарно заседание на Великото Народно събрание, Търговския закон влиза в сила от 1 юли ние решихме да ви предложим една извадка от текстовете на Закона за приватизацията, които са свързани с преобразуването на държавните предприятия, за да се даде простор и възможност на правителството да провежда рефор-

83.2

та и да извършва преобразуването на държавните предприятия.

Искам дебело да подчертая, уважаеми колеги, че това не е корекция на Търговския закон. Казвам го , защото много специалисти си позволиха да критикуват Търговския закон и да обвиняват Великото Народно събрание, че още едва публикуван, и Търговският закон започна да се коригира. Това е закон, свързан с Търговския закон, но не е негова корекция, не е негово допълнение, не е негово изменение. Търговският закон може да се прилага от 1 юли в този вид, в който той е публикуван в „Държавен вестник“.

Искам да обърна внимание на уважаемите журналисти да отбележат този момент, за да не се пишат излишни работи. Въобще във връзка с критиката на икономическите закони искам да помоля уважаемите наши колеги да изчакат, защото една истинска, обективна критика може да се направи само когато законите се прилагат известен период от време, достатъчен, за да се преценят техните достойнства и недостатъци. Ние призоваваме специалистите към оценка на икономическите закони, но нека те да бъдат приложени, да се почувствува това, което ние сме направили като достойнства и като недостатъци, иначе критиката се свежда до разни умотворения и логически схеми, които не могат да допринесат за една реална оценка.

В този закон за преобразуването има няколко принципни момента. Първият от тях е, че образуването и преобразуването на държавните предприятия се превръщат в дружества с ограничена отговорност и това се извършва с акт на Министерския съвет. Вторият момент е, че Министерският съвет има право да упражнява правата на едноличен собственик по чл. 147 и 159, ал. 2 на Търговския закон. Третият съществен момент в този закон е, че управлението на държавните предприятия се извършва чрез договор за управление по технология, ред и начин, фиксирани от Министерския съвет. Другият важен момент, който се третира в закона, е това, че не се позволява на едноличните търговски дружества да си прехвърлят акции, представляващи държавна собственост. По-нататък в закона се уреждат процедурни, технологични проблеми, свързани с 83.3

преобразуването на публичните предприятия. Този закон ще бъде валиден до влизането в сила на закона по чл. 62, ал. 1 на Търговския закон, т.е. до Закона за приватизацията. Неговата философия и цел е временно да не се преустановява преобразуването на държавните предприятия, което е свързано с икономическата реформа, а след влизането в сила на Закона за приватизацията този закон ще престане да действа.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря Ви, господин Карамфилов. Господин Велко Вълканов има думата. Той ще говори от името на Законодателната комисия. След това ще дадем думата на господин Папаризов, който ще защити закона от името на вносителя - Министерския съвет.

ДОКЛАДЧИК ВЕЛКО ВЪЛКАНОВ: Уважаеми колеги, Законодателната комисия няма възражения срещу този законопроект. Наши представители участваха в неговото изработване и той е плод на усилията и на Комисията по икономическата политика и на Законодателната комисия. Мотивите на закона бяха добре защитени от господин Захари Карамфилов и аз нямам какво да добавя към тях. Имам обаче някои забележки от правно-технически характер. Мисля, че §1, точка 1 трябва да се освободи от думите "от него", защото ясно е, че в случая става дума за правомощия, които се упражняват от Министерския съвет, и това "от него" става излишно. Текстът трябва да стане така: "Министерският съвет може да забранява износа на определени стоки и услуги" и т.н. ~~§~~ Една техническа грешка, допусната при разположението на Преходните и заключителните разпоредби. Те са поставени след ал. 2 на параграф 2, а би трябвало да са след §2, ал. 3. Погрешно § 2, ал. 3 е оформена като самостоятелен параграф 3. Това, което е §3, трябва да бъде ал. 2 на §2 а Преходните и заключителните разпоредби да дойдат именно след § 2, 83.4

ал. 3. Трябва също да се измени и номерацията на следващите параграфи. Така §4 да стане 3, §5 - 4, и т.н.

На мене като юрист не ми е много симпатично, това, което намирам в § 2- сегашен 3, където се казва, че условият и ограниченията на износа и вноса трябва да бъдат обнародван в "Държавен вестник". Според мен това е нещо, което се разбира от само себе си. Не би могло акт на Министерския съвет, който съдържа правни норми, а очевидно тук ще става дума именно за такъв акт, не може да не се обнародва в "Държавен вестник". Но виждам, че колегите се страхуват да не би някои да сметнат обратното и търсят в тези разпоредби нови гаранции срещу евентуална отклонение от нормата, която всъщност е норма и на нашата Конституция.

Вън от тези бележки, които направих, други възражения аз и Законодателната комисия нямаме. Предлагам да гласувате проекта по възможност с тези поправки, които посочих.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Благодаря ви, господин Вълканов. Господин Папаризов, желаете ли да вземете отношение по законопроекта. Имате думата.

АТАНАС ПАПАРИЗОВ: Уважаеми дами и господа! Ние също така поддържаме този проект. Мисля, че е резултат на доста консултации между Комисия по икономическа политика, Законодателната комисия и правителството.

Аз бих направил само още едно предложение за изменение. Това предложение го бях направил и когато обсъждахме Указ №56. В допълнителните разпоредби, § 1, точка 2 да забранява вноса и да установява вносни квоти за стоки и услуги и т.н., както и в изпълнение, записано, на международни договори. Моля "в изпълнение" да се измени на "в съответствие с подписани международни договори". Тъй като някои от договорите, които подписваме, не ни задължават само, но ни дават и права при определени условия да въвеждаме такива квоти, когато изпълняваме определени изисквания.

Затова ви моля за това изменение.
Предложените редакционни ^{промени} от господин Валканов са уместни и аз също ги приемам.

Искам само да ви информирам обаче, че с ограниченото действие на този закон вие фактически ни възлагате да подготвим и един нов друг закон, когато влезе в сила законът за приватизацията, очевидно ние трябва да ви предложим и закон за външикономическата дейност, тъй като допълнителните разпоредби, които сега са записани в този закон, трябва да намерят и законова форма и за в бъдеще.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Уважаеми колеги, имате думата по внесения законопроект. Някакви бележки, допълнения, уточнения? Заповядайте господин Кръстанов.

ДИМИТЪР КРЪСТАНОВ: Аз бих искал да се изкажа в подкрепа на един законопроект, който беше обсъждан многократно в Комисията по икономическа политика и който продължително време пораждаше различни становища, и който предизвика една много сериозна и задълбочена дискусия в Комисията по икономическа политика.

Основателно беше подчертано тук, от тази трибуна, че Търговският закон е закон, който определя статиката на националната икономика и че за да се окаже в това състояние нашата основна структурна единица, търговското дружество, трябва да има конкретни текстове, конкретна законова нормативна възможност да се осъществи преобразуването в еднолични търговски дру-

жества на сегашните фирми с държавно имущество.

Като подкрепям по принцип законопроекта, аз бих искал да направя едно конкретно предложение за допълнение на ал. 3 на чл. 1 от законопроекта, а именно към ал. 3 на чл. 1 да се добави ново изречение със следния текст:

"До 30 на сто от членовете на съвета на директорите, съответно на надзорния съвет, на едноличното акционерно дружество с държавно имущество, се избират от общото събрание на персонала му."

С това допълнение на ал. 3, във връзка със създаването на конкретна нормативна възможност на Министерския съвет, по ред, определен от него, да установява управлението на едноличните търговски дружества с държавно имущество чрез мениджърския контракт ние се доближаваме до една европейска практика, бих казал, че тя съществува във всички западноевропейски развити страни, когато за съгласуване на интересите в съветите на директорите или в надзорните съвети на акционерните дружества се избират представители от събранията на персонала. Аз бих искал да приведа в подкрепа на думите си един съвсем кратък пример с "Фолксваген".

Известно е, че "Фолксваген" е акционерно дружество с над 600 хиляди акционери и с 20 на сто държавно участие. Надзорният съвет на "Фолксваген" се състои от 20 души, от които 10 представят акционерите, в т.ч. двамата министри на Долна Саксония на финансите и на икономиката и 10 членове на Управителния съвет се избират от общото събрание на колективите, т.е. на персонала.

По този начин се постига едно много важно условие за съгласуване на интересите. А ние трябва да си дадем сметка, че в една съвременна система на управление това е един изключително важен, един съществен елемент, а именно съгласуване на интересите на персонала с интересите на собствениците и на управителното тяло.

Ръководейки се именно от тези съображения, аз правя това предложение, съгласувано с моите колеги. Мисля, че този елемент би трябвало да се има предвид не само за времето, през което ще действа този закон, а именно до влизането в сила на закона по чл. 62 от Търговския закон или на Закона за при-84/2.

ватизацията, а като един елемент, който отчита конкретен европейски опит, да залегне и по-нататък в установяването на конкретните форми на управление като един от елементите на управление на едноличните акционерни дружества с държавно имущество.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Може би на господин Карамфилов трябва да предадете текста. Друг желае ли да вземе думата по законопроекта? (Атанас Папаризов от място иска думата) Може би накрая, господин Папаризов, след като се изкажат народните представители. Възможно е да повдигнат някой въпрос, на който ^{Вие} да отговорите. Има ли други желаещи да вземат думата - няма. Не виждам. Господин Папаризов, имате думата.

АТАНАС ПАПАРИЗОВ: Ако разрешите, уважаеми дами и господа народни представители, бих помолил господин Кръстанов да оттегли своето допълнение към закон. Вие скоро ще разглеждате новите изменения и допълнения към Кодекса на труда. В тях се дават достатъчно възможности на трудовите колективи да провеждат дискусия, да участвуват в управлението на предприятията чрез други органи, не чрез тези , които са

ръководство на дадени предприятия. Мисля, че ние ^{ни} 1988 г. и с Указ №56 се увлякохме в една посока, която малко смесва въпросите за икономическа ефективност, ^а въпросите за социалната справедливост. Нека Търговският закон и всички действия в тази връзка и органите на предприятията са подчинени на въпросите на икономическата ефективност, а въпросите на социалната справедливост да им търсим място в трудовото законодателство. Да не смесваме отново тези два аспекта, които са много важни, ^а да реформата.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Имате думата, господин Станилов.

3

КРЪСТЮ СТАНИЛОВ: Колеги, мисля че предложението, което направи нашият колега Димитър Кръстанов по никакъв начин не противоречи на съвременните правила на управление на акционерните фирми. Струва ми се, че когато дискутирахме частните акционерни фирми, за които имаме достатъчно информация, ние добре знаем, че в съвременна Европа нещата се разглеждат именно от ъгъла на съгласуването на интересите на участниците във възпроизводствения процес.

Това в държавните предприятия въобще не буди никакво съмнение - в предприятията с държавна собственост (и) е правило, и норма във всички европейски страни. Затова мисля, че не се налага да се оттегля и предлагам (тъй като предложението е направено) ние да го погледнем преди второто четене и да остане така, както беше предложено.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Друг желаещ да вземе думата? - Няма.

За всички е очевидно, че това е много необходим законопроект за сегашния момент, докато се гласува Законът за приватизацията и ако няма други народни представители, които желаят да вземат думата, предлагам да преминем към гласуване и да приемем законопроекта на първо четене.

Моля народните представители да гласуват на първо четене законопроекта за образуване на еднолични търговски дружества с държавно имущество.

Моля, господа, гласувайте.

С 216 гласа за, 16 против и 11 - въздържали се, законопроектът за образуване на еднолични търговски дружества с държавно имущество се приема на първо четене.
(Допълнение и текст на законопроекта - Приложение № 1, 1)
Имаше предложение евентуално да преминем и към второ четене, но тъй като се налага да се уточнят някои подробности, вероятно ще остане за утре.

Уважаеми колеги, ние изпълнихме днешния дневен ред.

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Нека да продължим работата по Конституцията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: В момента заседава Конституционната комисия. Тя има да доуточнява още някои моменти от няколко члена, които бяха спорни, така че в момента не можем да продължим с Конституцията. Искам да ви напомня, че утрешното заседание ще започне в 10 часа.

Едно съобщение, след което ще дам думата на господин Никодим Попов, който ще прочете предложение на работната група на Комисията по аграрната политика и реформите в селското стопанство.

Комисията по здравеопазването и спорта ще проведе заседание на 27 юни, четвъртък, от 8,30 часа в зала 411, бул. "Дондуков" № 2.

Господин Попов, имате думата.

85.2.

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е
на работната група на Комисията по аграрна
политика и реформите в селското стопанство

По инициатива на Бюрото на Великото Народно събрание беше сформирана работна група от представители на всички политически сили, представени в парламента, която разгледа постъпилите предложения за изменение и допълнение на ЗСПЗЗ* и Правилника за приложението му.

След обсъждания беше постигнато единомислие по следните предложения:

1. Не се налагат изменения на приетия ЗСПЗЗ*.
2. Счита за целесъобразно предложението на Народния представител Любомир Иванов от Парламентарната група на Зелената партия за създаване на нова ал. 9 към чл. 10 от ЗСПЗЗ* със следното съдържание:

"Българските граждани, чиито земеделски земи са послужили за погасяване на държавен дълг се обезщетяват по реда и условията на този закон със земя от държавния и общинския поземлен фонд или с нейната парична равностойност."

Допълнението се налага, тъй като ал. 3 на чл. 10 от закона не урежда тази група собственост.

3. Наложително е внасянето на проект на Закон за отмяна на на Указ № 922 от 12 май 1989 г. и Указ № 135 от 26 януари 1990 г.

Разпоредбите на тези укази нямат практическа стойност след приемането на ЗСПЗЗ* и Правилника за неговото приложение.

4. Работната група предлага Великото Народно събрание да приеме решение, с което задължава Министерския съвет да внесе следните допълнения към приетия Правилник за приложение на ЗСПЗЗ*;

1. Към чл. 49 се създават нови алинеи 5 и 6:

- Ал. 5: "Общото събрание по смисъла на този член и на чл. 27 от ЗСПЗЗ решава въпросите за разпределение на имуществените фондове и определяне на рента. Общото събрание има следния състав:

85.3. *

Законът за собствеността и ползването на земеделски

земи.

а) собственици на земя, обработвана от ТКЗС* или представител на техните наследници;

б) членове на кооперативните земеделски стопанства или представител на техните наследници, които не са внесли земя и чието трудово участие в тези стопанства е не по-малко от 5 години;

в) всички, които в момента са в трудово-правни отношения с ТКЗС*."

- Ал. 6: "Внесена земя по смисъла на чл. 27, ал. 1 от ЗСПЗЗ се считат и случаите, цитирани в чл. 10, ал. 3 от същия закон."

2. Да отпадне § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Правилника за приложение на *същия закон*.

3. На мястото на § 4 от Правилника да се включи следният текст: "Собственици на земя, доказали собствеността си с документи, могат да предявят право на рента от момента на влизане на закона в сила."

4. Създава се допълнителен § 8 със следното съдържание: "Размерът на рентата и наема се определя от Общото събрание като процентно отчисление при разпределяне на общия доход за обработваната от *Трудови-кооперативните земеделски стопанства* земя."

5. Създава се допълнителен § 9 със съдържание: "Собственици, чиито дворни места са отнети поради промени в регулацията и са преминали на законно основание във владение на трети лица, *п*желание получават с предимство земи в непосредствена близост до съответното населено място по ред, определен от Правилника за приложение на *закона*."

6. Да се направи допълнителна редакция на § 6 от Правилника за приложение на *закона* и се приведе в съответствие с § 7 на същия закон, отнасящ се за освобождаване на данък от приходите на всички селскостопански производители, в т.ч. и за физически лица.

7. Да се посочи редът за приложение на § 8 от *същия закон* в случаите, когато се възстановяват правата на починал собственик чрез неговите наследници.

8. Необходимо е Правилникът самостоятелно да се тълкува "отказ от наследство", където изрично не е упомената собстве-

85.4

* Трудови-кооперативните земеделски стопанства.

ността върху земеделска земя.

9. В Правилника да се посочат членовете от Наказателния кодекс, по които длъжностните лица и собствениците на земя носят отговорност за нарушение на *Този закон.*

10. За ускоряване на аграрната реформа работната група смята, че е наложително бързото приемане на внесенния Закон за кооперациите от Великото Народно събрание.

25 юни 1991 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Още две съобщения: От 9 часа утре, 27 юни, заседание на Конституционната комисия.

Комисията по икономическата политика ще има заседание утре, 27 юни, 14 часа, в Пленарната зала.

Заповядайте, господин Ганев.

АТАНАС ГАНЕВ: Уважаеми господин председателстващ, драги колеги!

Искам да направя малка корекция. Това не е работна група на *Комисията по аграрния проблем и реформите в селското стопанство*, това е работна група, която Бюрото под ръководството на господин Никодим Попов създаде по тези изменения, които се прочетоха и се предложиха тук на нашето внимание. Това е само за поясняване. *прем. Юлианки*

Второ, смятам, че е хубаво това да се размножи, да се раздаде на всички и тогава да видим по какъв начин ще го обсъждаме.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ИВАН ГЛУШКОВ: Разбира се.

Комисията по парламентарна етика - заседание утре, четвъртък, от 14 часа в зала 38.

Закривам днешното заседание! (Звъни)

(Закрито в 18 ч. и 10 м.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Николай Тодоров)

ЗАМЕСТИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Иван Глушков)

СЕКРЕТАР:

(Александър Стамболийски)

85.5.